

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy evre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDEKEN:
Egy evre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasabos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitlár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 557.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, július 25.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérelkek: Katonák törvénye.
A miniszterelnök a királynál.
Aradi munkások sorsa Boszniában.
Egy nyolevan éves gróf szerelmi regénye.
Az orleansi hercegné kiutasítása.
A Krivány-pör befejezése.
Játékbank Topesiderben.
Koporsók költöztetése az aradi templom-építésnél.
A braganza herceg botránya.
André sógornőjét letartóztatták.
Negyvennyolcas honvédek találkozója Aradon.
Hofbauer Lajos meghalt.
A huszárezred jubileuma.
Regény a kaszárnyában.
Öngyilkos nagykereskedő.
Siketnéma gyilkosok.
Tárca: Havranek főhadnagy. Irta: Prém J.
Regény-Csarnok: Hipnózis. Irta: Hardy I. D.

Katonák törvénye.

Arad, július 24.

Mai lapunkban említést tettünk arról, hogy az évtizedek óta készülő katonai büntető-kódex a megvalósulásnak ismét egy újabb és valóban döntő stádiumába jutott. Azt lehet mondani, hogy az előkészítés munkájának legfőbb nehézségein immár túl vagyunk. A katonai hatóságok teljesen elkészítették a maguk részéről az új katonai büntető-törvénykönyv előadói tervezetét és azt tüzetes, tekintélyes kötetre rugó indokolással ellátva, tegnap átadták a magyar, valamint az osztrák kormánynak.

A kódexet tudvalevőleg a magyar és az osztrák honvédelmi miniszteriumok kodifikáló bizottságai, a közös hadügyminiszterium hasonló célból kiküldött bizottságával egyetértésben és a közös munkában vállaltott igyekezettel készítették elő. A roppant gonddal és nagy körültekintéssel járó, évek hosszú során keresztül folytatott anyaggyűjtés és tervezetések után első sorban megállapították az új katonai büntető-kódex alapelveit, rendszerét és tárgykörét. Midőn erre nézve mind a három katonai miniszterium teljes egyértelműséggel megállapodásra jutott, hozzáfogtak a kódex első előadói tervezetének és indokolásának kidolgozásához. Erre vonatkozólag felváltva, Budapesten és Bécsben, több hónapon keresztül szakadatlanul folytatták a munkát a múlt ős óta.

Éppen a nyári szünet előtt, a képviselőház legutolsó ülésének egyikén Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter már előre jelenthette, hogy a magyar kormány legkésőbb július hó folyamán birtokába jut a hadügyi kormány részéről kidolgozott és véglegesen szövegezett katonai büntető-kódex első előadói tervezetének. Ez az esemény, mely ezen törvényhozási munkának befejezése tekintetében hatalmas lépést jelent, tegnap tenyleg be is következett.

Most ezt a katonai büntető-eljárásra vonatkozó javaslat-tervezetet ki fogják adni az osztrák és a magyar igazságügyi miniszteriumoknak. Az ezek kebelében működő bizottságoknak pedig az lesz a fel-

adatuk, hogy a katonai közegek által kidolgozott előadói tervezetet a saját álláspontjukból átnézzék és megbirálják. Ennek megtörténte után az esetleges javításokkal véglegesen szövegezett előadói tervezetet, mint törvényjavaslatot, úgy az osztrák, mint a magyar törvényhozáshoz beterjesztik alkotmányos tárgyalás és elfogadás végett.

Orómmal jegyezzük fel, hogy ez immár csak igen rövid idő kérdése, mert a még hátralevő előkészítési munkával előreláthatólag hamarosan végeznek az érdekeltek miniszteriumok, miután az eddigi dolgozaton valóban kevés kiigazítani való maradt. Hisz a legkiválóbb szakemberek közreműködésével jött létre a tervezet. E szerint rövid idő múlva hadseregünk és honvédségünk modern, a büntetőjog-tudomány mostani színvonalának megfelelő büntető-törvénykönyv és büntető eljárás birtokába jut. Az évtizedes kívánságok és követelések, a melyeket a magyarországyűlésen évtizedeken keresztül megújítottak, végre teljesülésbe mennek. A régi ígéretés valósággá lesz.

A mostani katonai büntető-törvénykönyv és büntető eljárás régi és elavult. Eredetének idejét sem igen lehet meghatározni, mivel mindenféle későbbi függelékkel és pótlásokkal van az kiegészítve, úgy, hogy az egész mai katonai büntető-törvénykönyv minden határozottabb rendszer nélkül szükölködő gyűjteménye az egyes büntetőjogi rendelkezéseknek és módszereknek. Valóban a katonai bírósá-

TÁRCA

Havranek főhadnagy.

Irta: Prém József.

I.

A tiszt urak már elvégezték az ebédet s vidáman szivaroztak a füstös kázinóban.

Az elmés Havranek főhadnagy, ki csak törte a magyar szót, kedveskedve próbált szépeket mondani Horváthné asszonynak, a szép kázinós nénének. Fiatal özvegy volt a gazdáné; de már nem gyászolta az urát. Különben akkor se hagyta el a jókedvet, amikor még talpig feketeben járt. Az olyan okos asszony, mint ő, jól tudja, hogy mit követel az üzlet. Vidám képet, derült szót, jóízű nevetést a jó borhoz, meg a jó ételhez.

— Az isten is korcsmárosnénak teremtetted!

Ez a bölcs kijelentés az ezredes ur szájából hangzott el, aki maga is sűrűn megfordult a kázinóban egy-egy pohárka valódi szilvóriumra s a míg nézte a pajzán Horváthnét: mindig mohóbban szitta eimaradhatatlan virginiáját.

Olyan is volt a menyecske arca, mint a piros őszibarack; hamvas és borsos, a mikor nyugodt volt, de aztán pipacs-piros, a

mikor porlekedett, vagy valami tolokodást erőlyesen elhárított. — Mihelyt beszélt, a szemei önkénytelenül mosolyra villantak. És megcsillant két fehér fogsora szép metszetű, nem éppen vékony, de annál kívánatosabb ajkai közül. S a hangjában olyan üde frissesség vibrált, mint mikor a csudákozó vagy meglepett gyerek beszél. Valami sok műveltség nem szorult bele ebbe a puha formájú, kecses asszonyszemélybe; szókimondó is volt; de mindon szava nyomán vidámság támadt s olyan jókat mondott, hogy a tiszt urak nem győzték hallgatni.

No már Havranek főhadnagy az ítélet napjáig is elhallgatta volna. Tisztársai kezdetben csufolkodtak vele:

— Lám, hogy beleveszködött a Havranek ebbe a korcsmárosnőbe? Ugyan mi célja vele?

— Cél? Hát nem hallottátok? A menyecske kukkot se tud mást, mint az édes hazai nyelvet.

— Már ez igaz, hogy édesen beszél!

— Nos, és a Havranek társalgás módszerével tanult tőle.

— Vagy úgy? Furlangos ez a morva!

— Még megérjük, hogy vad magyarrá gyuratja magát. Hehehe!

— S egy nap a Kossuth nótát huzatja meg énekli...

— Duettben!... Itt a kázinóban!... A Havranek és Horváthné! Hahaha!

Csakugy harsogott a kacaj és visszhangzott bele a füstös étterem.

Ezalatt künn a söntésben javában udvarolt a főhadnagy, aki már előbb kisompolygott a menyecske után. A nevetésre visszatértek a terembe. Havranek már jócskán ivott s most neki buzdult. A legvakmerőbb nyelv-merénylentre vetemedett s nem törődött vele, mint csetlik-botlik s tő i kerékbe a szép magyar szót. Amellett olyan becsületes, szelid tekintettel nézte Horváthnét, hogy ez meg sem haragudhatott, hanem szívesen nevetgált minden mondatra, mert mindenkép furcsa volt a morva tiszt ur szépterése. Mintha mégis tetszett volna neki ez a jóindulat. Annál bántóbban kacagtak a hadiak s az egyik kapitány végre odaszólt Havraneknek:

— Hadd el már, Ottó! Mit bolondítod ezt a becsületes özvegyet?

A figyelmeztetésre Horváthné megrezsent, a vér felszökött arcába egész a halántékáig, aztán felkapott néhány asztalkendőt, mintha csupán azért jött volna be és kisurrant a söntésbe.

Most a tisztok rátámadtak Havranekre, a ki nem győzött védekezni a tréfás incselkedés ellen.

— Hát megtanított már szerelmet vallani?
— Eh! Léhák és irigyek vagytok!

gok bölcsességének és hadbíráink előkelő és modern jogászképzettségének köszönhető, hogy ezzel az ósdi szerszámmal úgy, a hogy megélhettünk eddig is, a hadbírák tudománya és bölcsbelátása, mindenekfelett pedig emberies érzése és felfogása pótolván a büntetőtörvénykönyv hézagait és célszerűtlen rendelkezéseit.

Az új katonai büntetőtörvénykönyv előadói tervezete természetesen még nem való a nyilvánosság elé. Arról tehát kritikát sem mondhatunk s be kell várnunk, míg a törvényjavaslat az országgyűlés elé kerül. De már az eddig tudomásunkra jutott részletekből is kivehető, hogy az új katonai büntetőkódex a modern büntetőjogtudomány immár tisztázott és végleg megállapított vezérelveit alapján épül fel. A vád és védelem egyenjogú képviselőit, a szóbeliségre és közvetlenségre, a bizonyítékok erősségére vonatkozó modern alapelvek megfelelő mértékben érvényesülnek. A büntetések nemeinek meghatározása, azok alkalmazása és büntetése mértéke tekintetében szerencsésen megtalálták a határvonalakat, amelyeken túlmenni a katonai szolgálat szigorúsága és a katonai vasfegyelem fentartása szempontjából sem volna indokolt.

Szakkérfiak állítják, hogy az új katonai büntetőtörvénykönyv még a legújabb külföldi katonai büntetőtörvényekkel szemben is jelentékeny haladást jelent a büntetőjogszolgáltatás tökéletessége felé. Ezt első sorban mind a három katonai minisztérium szakrefreenseinek és jogászaiknak köszönhetjük, kik a korszakos kódex előkészítésének nagy munkájában résztvettek.

TÁVIRATOK.

A párisi klerikális tüntetés.

Páris, július 24. Ma délből volt kitűzve a terminus a szerzetes-iskolák bezárására. A vidékiek megfélemltek a rendeletnek, a párisiak azonban még mindig

ellenszegülnek. A hatóságok a legnagyobb szigorral járnak el, a bezárt iskolák ajtóit állami peccsével lepecsételik.

Páris, július 24. A Sillon című keresztény-szociálista lap tegnap este tiltakozó gyűlést rendezett a Societée Savante szállójában a kongregációk elűzése ellen, a mely nyugodtan folyt le. A gyűlés helyisége előtt republikánusok és szociálisták csoportosultak, a kik gunykiáltásokban törtek ki a papság és a katolikusok ellen és éljeneztek a szabadságot. Némi verekedés támadt, de komoly összeütközés nem történt. A rendőrség több embert letartóztatott. A gyűlés végén az azon résztvevők a „Sillon” szerkesztőségébe vonultak, a hol újabb gyűlés megtartását mondták ki.

Páris, július 24. Tegnap este fél 11 órakor a Café Cluny terrasszán meglehetősen heves verekedés támadt, a melynek során több ember megsebesült. A rendőrség kiürítette az utcát és 25 egyént letartóztatott, a kiket nagyobb részt fogva is tartott. A Boulevard St. Michel-en egy kávéházban éjfél tájt verekedés támadt, miközben hirtelen két revolverlövés dördült el, melyek egyike egy kávéházi vendéget megsebesített. A rendőrség többeket letartóztatott.

Páris, július 24. A lapok azt jelentik, hogy hir szerint a tegnap este rendezett tüntetéseken egy lelkészt késszurással megsebesítettek. A Matin azt jelenti, hogy a belügyminisztériumhoz érkezett táviratok szerint nagyon kevés olyan kongregáció van, a mely vonakodik a miniszterelnök körrendeletének engedelmeskedni.

Páris, július 24. Egy bizottság felhívást bocsátott ki, a mely a szociálistákat felszólítja, hogy a klerikálisok tüntetéseit ellenében a tudomány és az ész jogai mellett rendezzenek utcai tüntetéseket.

A dél-afrikai haditörvényszék.

London, július 24. A király hozzájárult egy királyi bizottság kiküldéséhez, a melyet azzal fognak megbízni, hogy a dél-afrikai haditörvényszék által kimondott ítéletekre vonatkozó aktákat felülvizsgálja és jelentést tegyen arról, vajjon kívánatos volna-e az ítéleteket enyhíteni avagy hatályon kívül helyezni?

Nemsokára el is hagyta társait a főhadnagy ur.

— Hajnalban ki kell rukkolnom! Viszem az ujoncaimat! Jó éjt!

II.

S a mikor másnap elmasiroztatta zászlóalját a szép Horváthné ablakai alatt; édes örömmel szívében gondolt arra az ágyra ott a hálószobában, annak fehér párnáira, amelyeken a menyecske most pihen, tán éppen róla álmodva . . . Vajjon így van-e? És sóhajtván ment tovább katonáival.

Alig győzte várni, hogy dél legyen. És folytatta az előtte való napi ingerkedést, udvarlást. Néhány nap múlva már nemcsak délből és a vacsora alatt, hanem villásreggelire és uzsonnára is betért a kávéháza. S nem telt bele egy hónap, már a lakásában is tisztelgett az özvegynek.

— Mi lesz ebből? Csak nem akarja feleségül venni Havranek?

— Na hiszen! — förmedt társaira a gőgös Petrovics hadnagy, — korcsmárosnéből főhadnagyné? . . . Lehetetlen!

— Lehetetlen!

Ezt a visszhangot az egész társaság adta meg . . .

— Hisz előbb le kellene köszönnie a rangjáról Havraneknek.

— Vagy menjen át a honvédséghez vagy a landwehr-hez . . . Ott még az ilyen is lehetséges, legalább a társak türik.

S a „közösek” e lenéző ítéletét kellő számmal mosoly kísérte.

— De hát ha csak egy kis — no igen, egy kis szeretkezés?

— Ebbe meg az asszonyka nem megy bele . . . Ismerem. Felsültem nála . . . Pedig hát, csak külömb legény vagyok, mint a Havranek . . . És Petrovics hadnagy önzetlen nézett körül.

— Na! na! A Havranek is szép szál legény. Az a fekete szem, a fekete bajusz, a sűrű szemöldök . . . Van „race” ebben a fiókban. S az asszony viszonszereti.

Majd mindennap ismétlődött efféle pletykázás . . . A világ pedig folytatta futását . . . Az ujoncok tovább nyakleveseztek . . . És Havranek erősen haladt a magyar nyelvben . . .

III.

Egy este az elbizakodott Petrovics hadnagy új kérdést vetett föl:

— Tudjátok-e kicsoda a Havranek atyja? Hehehe! Most tudom: honnan a nagy rokonszenvel!

— Nos? nos?

— Hát az-öreg Havranek vendéglős.

— Ah!

— Igen. Jómódu . . . Voltam is az éttermében Olmütz városában. Mondhatom, jól főz és a söre iható.

Halk nevetés támadt. A tiszt urak, kik majdnem mind irigyelték Havraneket, hogy célt ér a menyecskenél, nekihevültek:

A szkupstina.

Belgrád, július 24. A szkupstina újra megválasztotta elnöké Popovics Riszta eddigi elnököt (radikális), alelnökké pedig megválasztotta Protics Sztójánt, az autonóm monopóliumok igazgatóját (radikális) és Sztanojevic Lyuba ügyvédet (volt haladópartí.)

A miniszterelnök a királynál.

(A kiegyezési tárgyalás folytatása.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 24

Bécsből ma ismét halmazával érkeztek a táviratok, melyek a két kormány képviselőinek a tanácskozásáról szólnak. Sokkal érdekesebb azonban ennél az a hir, hogy ma Széll Kálmán és Körber is váratlanul Ischlbe utaztak, hol a tárgyalások menetéről a királynak jelentést fognak tenni. A holnapi nap folyamán tehát fontos értesítések várhatók a kiegyezés mibenléte felől.

Erdekes, amit a kiegyezési tanácskozás formáságairól jelentenek. A jelentések mind megegyeznek abban, hogy amióta a „hoit ponton” sikerült keresztüljutni, a két kormány érintkezése sokkal barátságosabb és a kiegyezés szellemének megfelelőbb. Ennek tudják be, hogy sok differencián már túlestek, amelyek mindegyike egy-egy határvonaltól volt a kiegyezés létrejöttének.

Ami most már a végleges elintézését illeti, arra vonatkozóan tartja magát a hir, hogy ez Ischlben fog megtörténni. Ha már majd az autonóm vámtarifa bizottság úgy, ahogy megegyezett, a két kormányelnök elvégzi az utolsó simitásokat. Ebből a célból úgy Széll Kálmán, mint Körber még júliusban újból találkozhatnak Ischlben, ahol referálni fognak a királynak. Más célja ennek az utazásnak egyelőre nincsen, miután a végleges megegyezés még messze van, bárha beavatottak csak az idő kérdésének tekintik.

Végül nem hallgathatjuk el azt a mindinkább határozottabban fellépő hirt, hogy Ausztriában a kiegyezés parlamentáris elintézéséről lemondtak.

— Zsák hát megtalálta a foltját!

— Zsák? No ebben az esetben a pénzes zsák nem Havranek, hanem Horváthné. Tudjátok-e, hogy az öreg Havranek kitagadta a fiát?

— Ne mondd! És miért?

— Valahogyan rájött, hogy nem is fia.

— Nem a fia? Ez az Ottó? De hét . . .

— Csitt! . . . Elég az hozzá, hogy az öreg Havranek is valamikor kantinos volt.

— És szép volt a felesége . . .

— Ahá!

— Aztán oda is tiszték jártak . . . Nyalka Petrovics hadnagyok és még veszedelmesebb Havranek főhadnagyok . . .

— Értjük! . . . Hehehe!

— És az öreg csak most jött rá?

— Többet nem mondom!

— De hát a menyecske? Az ittenit, a mostanit értem . . . Sok a pénze? He? Te mindent tudsz . . . Érdeklődtél is . . .

Petrovics hadnagy csakugyan mindent tudott. Azt is, hogy Tata mellett nagy szülői vannak az özvegynek . . . Sok, sok hektoliter óbora, finom, sőt legfinomabb rizlingje a komáromi pincéjében . . . Három háza is van. Igaz, hogy csak földszintesek, de hát miért volna többnél több ezer forintja a takarékpénztárban . . . Aztán résztulajdonosa a sörfőzőnek is . . . Ugy ám; mindezt örökölte a gyermektelen özvegy, de magának is szépen volt, hisz a sörgyár az apját is gazdaggá tette.

A tiszt urak szájtátva hallgatták a leleplezéseket.

A Nemzetközi baleset elleni biztosító társaság balesetből eredő halál és teljes rokkantság esetére 3000 koronát, illetőleg a rokkantság mértékének megfelelő összeget biztosít az Aradi Közlöny előfizetőinek.

Mai távirataink a következők: Széll Kálmán miniszterelnök ma délután Rátótról Ischlbe utazott, hogy ő felségének a folyó ügyekről referáljon. A miniszterelnököt a király holnap délelőtt fogadja. Ugyancsak Bécsbe érkezett Körber Ernő dr. osztrák miniszterelnök is.

Egy budapesti könyvkiadó tudósító ma esti kiadásában a következőket jelenti:

Széll Kálmán miniszterelnök, a ki tegnapelőtt néhány órán át a Széchenyi-esküvő alkalmával Bécsben időzött, a délelőtti folyamán látogatást tett Körber dr. osztrák miniszterelnöknél, a kivel mintegy másfélórányi megbeszélést folytatott. E megbeszélés fő tárgya a további tárgyalási program megbeszélése volt. A kiegyezési tárgyalások serényen haladnak a kijelölt módszer szerint s az állategészségügyi kérdések megvitatása után a héten elintézik a különböző adókérdéseket is, a melyeket előreláthatólag kölcsönös rekompenciákkal kompromisszum útján rendeznek. *Ezzel a két állam gazdasági kiegyezésének parlamenti tárgyalására való előkészítése be lesz fejezve.* Hátra lesz még azonban a legnehezebb feladat: az autonóm-tarifa tervezetének megállapítása, a melynek megvitatását a szakelődök ma délelőtt kezdték meg.

A két kormányelnök tegnap, értesülésünk szerint, abban is megállapodott, hogy együttesen tegyenek a felségnek Ischlben jelentést a kiegyezési helyzetről és a tarifális előmunkálatokról. Annál a junctimnál fogva, a mely a kiegyezés és a tarifa közt fennáll az összes tárgyalások sikeréről nem lehet addig beszélni, a míg a tarifa-tervezet körül való jelentős eltérések kiegyenlítésével a kérdések egész komplexumának rendezése biztosítottak nem vehető.

Ischl-ből táviratozzák lapunknak: Széll Kálmán és Körber dr. miniszterelnökkel mindjárt megérkezésük után tudatták, hogy a király holnap fogja őket fogadni. Holnap megérkezik Goluchovszki gróf külügyminiszter is. Mint hírlik, vasárnap a király elnöklése alatt koronatanács lesz.

Aradi munkások sorsa Boszniában.

(Ötven ember kijátásán.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 24.

Ötven aradi munkás érkezett ma reggel kilenc órakor vissza Boszniából, a hová hat hónapi időre szerződtek őket, de egy napi munka után elbocsátották őket. A munkások a szerződésükkel megbízott ügynökök lettek áldozatai, s most azon három hónapi bérük megfizetését követelik. A szomorú az a dologban, hogy mind az ötvenen munka nélkül vannak, s tetlenül kénytelenek várni a per eldőlését.

Az ötven hazatért munkás ma délután jelentkezett *Institúris* Kálmán polgármesternél és bemutaták a velük kötött szerződést és elpanaszolták boszniai kirándulásuk történetét.

Mintegy két hét előtt szerződtek őket Bartl Leó bukovinai vállalkozó a Hercegovinában, Zavidovicon levő fűrészgyárba munkásokul. Bartlnak aradi megbízottja Fischer K., az Ó-vár-utca 6. szám alatt lakó ügynök volt. A munkások hat hónapi szerződést kötöttek, oly kikötéssel, hogy az első három hónap alatt sem ők nem hagyhatják el a gyárat, se pedig ők nem bocsáthatók el a szolgálatból.

A munkások mindegyike 5-6 korona előleget kapott; a feltételek szerint, mihelyt munkába állnak, 2 korona 20 fillér napszámot és megfelelő lakást kapnak.

A munkások utnak is indultak, Kunos István és Varga János előmunkások vezetésével. Boszna-Brod felé mentek vonaton. Zavidovicig Brádtól még hét óra volt vasuton. Pénteken érkeztek meg; az előleget természetesen fölémészte az oda vezető út. Szombaton nem fogadták őket munkába, vasárnap se dolgozhattak. Csak hétfőn kezdték meg a munkát.

Este hat órakor a fűrészgyár vezetője kijelentette az aradi munkásoknak, hogy miután ők a gyárnak nem felelnek meg, elbocsátja őket a szolgálatból. Ő ugyanis Bartl ügynöktől a fűrészgyár részére szakképzett munkásokat kért, az ötvennek legnagyobb része pedig nem működött soha fűrészgyárban.

Erre kifizetett a gyár a munkások mind-

egyikének 7 korona 68 fillért (a melyben bennfoglaltatott az egy napi bér is) hogy visszautahassanak. Az aradi munkások ebbe nem nyugodtak be, hanem a zepcei bírósághoz fordultak, a mely mindegyikük részére még két-két napi bért ítél meg, a mit a gyár ki is fizetett.

A munkásoknak nem maradt egyéb hátra, minthogy visszajöjjenek Aradra. Ma reggel érkeztek meg, s délután jelentkeztek panaszukkal a polgármesteri hivatalban, a hol nem adhattak más utasítást, minthogy pörre lépjenek.

Az ötven munkás, a mint értesülünk, nem a zavidovici fűrészgyár, hanem a bukovinai vállalkozó ellen akar pört indítani, mivel az egyáltalán nem szerződte őket azzal a feltétellel, hogy a fűrészgyári munkában teljesen jártasak legyenek. hanem azt mondta, hogy belejönnek majd. A szerződés értelmében három hónapi bérnek kifizetését követelik.

A Boszniából hazatért munkások egy része ezelőtt a waggonygyárban volt alkalmazva, más részük építkezésnél volt, vagy egyéb munkás. Van köztük egy tönkrement fakeskedő is, a ki most napszám-munkával kénytelen keresni a kenyerét.

Egy nyolcvan éves gróf szerelmi regénye.

(A döblingi tébolyda titkaiból.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 24.

Egy második Dreyfus, vagy ha jobban tesszük, Mattasich-Keglevich ügyről van szó. Csak az a különbség, hogy nem bünnel vádolják az áldozatot, hanem örültséggel. És sem az Ördög-szigetre, sem börtönbe nem internálták, hanem a döblingi tébolydába. Egy nyolcvan esztendő szerelmes aggastyánnak kálváriája ez.

Egy Európaszerte ismert dúsgazdag magnás család néhány tagja tör a család nesztora: Nákó Kálmán gróf ellen. Dacára a cáfolatoknak, melyekről már mi is megemlékeztünk, újból tartja magát az a hír, hogy Nákó Kálmán gróftól családja erőszakosan a döblingi tébolydába vitette. Hogy most is ott van-e, nem tudják.

— Hej, már szerencsés fickó ez a Havranek! Jól teszi, ha leteszi a kardját. Itt hagyja ezt a kaucióra szoruló cifra nyomorúságot és fényes civilpályát kezd...

— Meg aztán szerény kölcsönöket ad a régi pajtásainak...

Az egyik tiszt mégis megbotránkozott a tréfálkozásán.

— No hát, akkor sincs is katonavér abban a Havranekben! Nincs ha mondom! Aki leteszi a kardját, hűtelen lesz a zászlajához, a császárhoz — az nem is született katona! Hiába gyanúsítottátok az anyját: az az asszony nem csalta meg az urát, soha katonatisztre rá nem nézett... És a mi Havranek főhadnagyunk — ha csakugyan leveti csillagos kabátját — nem tisztelhet mást apjának, mint az öreg Havranek korcsmáros!

Dühösen vágta ki és rögtön ott is hagyta a kantint.

— Az a kérdés, hasonlít-e Ottó az olmtüzi öreg Havranekhez? Most beszélj, Petrovics!

— Na hát egy csöppet se!

Már napok óta hiába várták a tiszték, hogy a sokat emlegetett „völegény“, mint csúfolni kezdték, megjelenjen köztük. Horváthné is, mintha rátartóbb lenne; alig néz be egy pillanatra az étterembe. Arról pedig le kezd mondani, hogy szokott nyájasságát tovább is pazarolja a tiszturakra.

Különösen Petrovics hadnagyot kerülte a tekintete. Föllázadt, ha eszébe jutott, hogy valamikor odáig elpörgült és még csak az alkalmat is elengedte jönni, hogy visszautasítsa a toladó hadfit.

— Szemlesütve, boldogan osztotta parancsait Horváthné... Olyan ártatlan, szelíd arcot öltött a pénzes korcsmárosné, mint a menyasszonyok szoktak...

Es még aznap este meghallgatta Havranek főhadnagyot, akit az ó-bor elérzékenyített és retlenetes őszinte kezdett lenni... És ropogtatta mulatságosan a magyar szót:

— Imádom téged, Gizellám! Most már muszáj hallgatni engem... tesztek neked vallo-más... Légy enyém feleség!

A szép asszony ez egyszer elfelejtett mosolyogni. Komolyan, hűségesen nézett erre az uniformisba bujtatott, őszinte nagy gyerekre... Es aggódva rebegette:

— De a katonai pályád?

— Éh, lárifári! Nem kell már. Mult év óta gyűlölöm enyém kardot! Gyűlölöm ezt a két csillagokat itt!... Szeretnék letépni!... Jut eszedbe, milyen betegen... itt lelkemben betegen jöttem vissza onnan... az Olmtüzből?

— Emlékszem. Jaj, hogy aggódtam! Mi történt? Csakugyan kitagadott atyád?

— Atyám? Kitagadott? O megfojt a nagy szégyén! Azt mondja, nem vagyok fia!...

— Megtagadott?

— És miért. Néhány ezer forint adósság miatt! Ezt kellett volna kifizetnie. Nem akarta... Mondtam, hogy fejbe lövöm magam... Azt mondta, nem bánja! Hát édes apám ilyen ember? Azt felelte rá; „Nem is voltam soha!“ Es szemembe vágta, hogy vagyok egy fattyu! En, Havranek főhadnagy!

— Akkor hát ki az atyád?

— Valami katonatiszt... Szerencsétlenül szerette őt az anyám... Magyar ember volt... huszár, mert akkor huszárok voltak Olmtüzből... Mondta apám, az az ő az öreg Havranek: „Adósság? Hm! Megint adósság? Persze, az a kutya magyar vér!... Könnyelmű... pazarló...“ O, milyen szégyen volt!

— Akkor Havranek csak a nevet adta?

— És fölneveltetett... Katonának adott... De nem kell már uniformis! Ledobom! Nem akarok uraskodni... dolgozni akarok... Legyél enyém feleség!

A kantinban rég más a menyecske... mások a tiszték, de a pletyka még a régiből táplálkozik. Egyik változata szerint Havas (Havranek) Ottó földbirtokos beberándul tatai jószágáról a közeli Komáromba s a nagy fogadóba száll meg szép feleségével, ki már két fiat szült neki. Most már nem is törí az édes hazai nyelvet s olyan dühös magyar, hogy a vacsora után, éjjel tájban maga mellé rendeli az Abriacs cigányprimást s a fülébe huzatja a Kosuth-nótát.

A biztosítás kiterjed minden oly balesetre, amely akár otthon, akár utközben, kocsin, hajón, vasuton, hadgyakorlaton történik és halált, vagy rokkantságot okoz.

A szenzációs szerelmi regény részleteit egy budapesti tudósítás így adja elő:

A gróf és szerelme.

Tizenöt esztendő előtt ismerkedett meg a gróf Sipos Ferenc Lászlóné született Beke Erzsébet asszonnyal, egy vasuti hivatalnok feleségével. A gróf heves szerelemre lobbant a szép menyecske iránt s négy esztendei udvarlás után rábirta az asszonyt, hogy ott hagyja az egyszerű családi fészket, hogy azt aranyos, fényes kalitkával cserélje fel. Akkortájt Nákó Kálmán már tizenegy esztendő óta özvegy volt s abban az időben halt meg tüdővészben a fia is, a ki nek hazasságából a jelenleg 30 esztendő Nákó Sándor gróf, a Kálmán gróf unokája született.

A gróf tehát magához vette a szép és éles eszű Beke Erzsébetet. Minden tekintetben magához emelte őt, társaságba járt vele, a birtokain együtt nyaraltak, a fürdőkhöz együtt jártak s három esztendőn keresztül Budapesten együtt is laktak, előbb az Aranykéz-utcában, majd a Bulyovszky-utcában, az 1. számú villában. Ezt a villát a gróf meg is vásárolta szerelme számára.

A szerelmes viszonyt respektálta és megszokta a gróf rokonsága is, melynek férfi tagjai esztendőnkön át sűrűn megfordultak Beke Erzsébet házában s úgy bántak vele, mint rokonnal, mintegy elismerve őt a család tagjának. S Beke Erzsébet hosszú esztendőnkön át boldog volt fényes, pazar helyzetében, a gróf szerelmétől, az ismerősök tiszteletétől és a rokonnok látszólagos barátságától övezve.

Történt aztán, hogy Beke Erzsébet eladta a Bulyovszky-utcai villát, megvásárolta helyette az Andrássy-ut 113. számú villát, ahová be is költözött. Nákó Kálmán gróf itt minden nap felkereste szerelmését, vagy ha elutazott a fővárosból magával vitte. És történt az is, hogy az öreg szerelmes gróf végrendeletet csinált, melyben megemlékezett Beke Erzsébetről, majd ígéretet tett arra nézve, hogy — mint mondta, — *lemossa róla a foltot és feleségül veszi.*

Ez egy esztendő előtt történt. A rokonság azóta minden áron meg akarja a gróffal változtatni a végrendeletét, de még inkább a házasságát megakadályozni s e cél elérésére számtalán magát olyan cselekedetre, amelyek immár országos botrányokká nőttek ki magukat.

Látogatás Beke Erzsébetnél.

Egy fővárosi lap munkatársa felkereste Sipos Ferenc Lászlóné született Beke Erzsébet asszonyt, Andrássy-ut 113. sz. villájában. Beke Erzsébet középtermű, molett, 85 év körüli asszony. Barna haju, égő fekete, szenvedelmes szemű, csinos és markáns arcvonásokkal.

Erzsébet asszony eleintén nem akart megnyilatkozni.

— Hát irassanak akármit. Hát tegyenek amit akarnak a grófok. En tudom, amit tudok és tünök, amíg lehet. Várom és remélek.

— A grófot várja?

— Igen a grófomat. Ő el fog jönni, mert ő szeret engem és én szeretem őt.

A hírlapíró megmutatta neki a családnak egy lapban közzé tett sértő közleményét. Lassan s növekvő izgalommal olvasta. A végén aztán felpattant Erzsébet asszony:

— Hát így hurcolnak meg engem, így állítanak pellengérré? Hát azt hiszik, hogy szabad ez nekik? Azért, mert én csak egyszerű polgárasszony vagyok? Ki tilthatja meg nekem, hogy szeressek valakit és hogy engem szeressen valaki? Olyan hatalmuk nincs, akármi-lyen hatalmasok is... A grófom elrabolt a hites uramtól, aki eladott neki engemet — drága pénzen — *húszezer forintért.* An mégis három esztendőn át, kétségbeesetten sokszor a padlón fetrengve, sirattam vissza az uramat, a becsületemet. Odaadtam magamat a grófomnak, aki jó volt hozzám, mint az Isten és én szerettem most is, ha százszor is elszakítják tőlem. Tizenöt esztendőn át voltunk egymáséi, jobban, mint akármi-lyik férj és feleség. Ezt a nagy időt nem lehet elfujni se Döblinggel, se ujságrágalmazással.

Es az indulattól lángoló asszony kinyitotta a szomszéd szoba ajtaját. Ott függött a falon Beke Erzsébet művészi kivitelű arcképe. Rendkívüli érdekes kép: az Erzsébet asszony fejét korona

disziti. Négy esztendő előtt festette így *Prohászka* bécsi festő a gróf megbízásából.

— Lásd, ő festette így: a koronát a fejemre. En vagyok a királynéja! Amikor a képet elhozta nekem, így szólt: „Edes, én majd más koronát teszek a fejedre, az oltár előtt. Le akarom rólad mosni a foltot, feleségemmé teszek isten és a világ előtt.”

Es aztán Beke Erzsébet elmondotta a következő tényeket, melyeket okmányokkal és tanukkal igazol.

A meráni tör.

A télen, úgy emlékszik, hogy Nákó Kálmán grófot a rokonsága sürgősen lehívta Meránba. Négy nappal a gróf elutazása után meg látogatta Beke Erzsébetet az öreg gróf unokája, Nákó Sándor gróf és sürgősen kérte, hogy adja ki az öreg gróf ágyneműit, ruháit és butorait, mert az aggastyán odalenn Meránban betegen fekszik és szüksége van a holmokra. Az asszony készséggel tett eleget a kérésnek s kijelentette, hogy egy-két nap alatt ő is leutazik, hogy a grófot ápolja, amit Nákó Sándor gróf tudomásul vett. Utazási szándékát meg is sürgönyözte.

Beke Erzsébet tehát elutazott Meránba, a hol a vasuti állomáson — *detektívek* várták s udvariasan tessékelték be a kocsiba, melyről a gyanutlan asszony azt hitte, hogy a grófja küldte elébe. A kocsi a rendőrségre vitte Beke Erzsébetet, ahol a rendőrfőnök brutális szavakkal, sőt tettelegességgel illette.

Aztán börtönbe zárták s két napig étlen szomja tartották ott. Két nap múlva elvitték a rabkórházba, hol az ápoló apácák durván bántak vele. Itt négy napig tartották. Szabadon bocsájtása előtt ismét a meráni rendőrfőnök elé citálták, ki durva szidalmak közt parancsolt rá, hogy ne merje többé a lábát Meránba tenni, sem a grófot követni.

A rágalom.

Mialatt Beke Erzsébet a börtönben sínylett, az öreg Nákó Kálmán gróffal a környezete el hitette, hogy szerelmes asszonya *Officer* ör nagygyal, a család egy régi barátjával megszökött.

A szerelmes aggastyán a fájdalomtól félőrülten rohant a lakásába, melyben Beke Erzsébet Meránban való tartózkodása alkalmával lakni szokott, de azt természetesen zárva találta. A szolgaszemélyzet pedig megesküdött, hogy látták Jeanettát, — így hívta a gróf az asszonyt — új kedvesével elutazni.

Ezenfelül felmutatták az öreg grófnak a Beke Erzsébet budapesti lakásáról elhozott, de a gróf használatára szánt ágyneműket, butorokat, ruhákat s a csecsebecskéket, mondván, hogy mindezt Beke Erzsébet az utcára szórta ki, mert nem szereti már a grófot s még holmait sem akarja a lakásában megtűrni.

Igy akarták Nákó Kálmánnal meggyűlöltetni Beke Erzsébetet, aki hasztalan küldte nap-nap után a leveleket, azok nem jutottak a gróf kezéhez.

Alig, hogy az asszony megérkezett Budapestre, egy detektív jelent meg nála és sürgősen felcította Rudnay Béla főkapitányhoz. A főkapitány szemrehányást tett Beke Erzsébetnek, amért ismét a gróf után ment. Szigorúan meghagyta neki, hogy ezt többé ne merje tenni s a levélírástól tartózkodjék. A kihallgatásnak a főkapitány ezzel a kijelentéssel vetett véget:

— Ha pedig a gróf Budapestre érkezne s őnt meglátogatná, azt rögtön jelentse be nálam.

A grófot tébolydába hurcolták.

E hónap 9-én vagy 10-én, délelőtt, mikor Beke Erzsébet asszony nem volt odahaza, az Andrássy-uti villában megjelent a magyar főuri világ egyik legelőkelőbb tagja. Jó embere Beke Erzsébetnek, s benső barátja a grófnak, aki vele is közölte, hogy nőül akarja venni Jeanettát. Az illető, nem találván ott hon a ház asszonyát, a házmesternél a következő levelet hagyta hátra neki:

Mélyen tisztelt Nagyságos asszonyom! A gróf urat tegnap kényszerítve, az örültek házába vitték Bädenből. Nekem tehát megint igazam van. Sajnálhatja, hogy tanácsomat el nem fogadta.

Ez volt Beke Erzsébet asszony első értesítése arról, hogy szerelmét tébolydába hur-

colták, mert minden áron vissza akart térni az asszonyhoz, akit tizenöt esztendőn keresztül imádott.

A gróf e hónap 8-án ott ült a bádeni Sacher féle étteremben s reggelizett. Beke Erzsébetnek oly jó értesülései vannak, hogy azt is tudja, hogy büftökött evett. Hirtelen három ur lépett a gróf asztalához, az egyik rokon társaságában, aki felhívta, hogy jöjjön velük. Az aggastyán tisztába volt rögtön a helyzettel, úgy látszik, már az előzményekből következtette, hogy Döblingbe akarják internálni.

— Nem megyek! — kiáltotta — nem megyek, csak az én édes Jaenettámhoz!

Nagy láрма, botrány támadt s az épészü magyar főurat nyilvánosan, az *étező vendégsereg szemeláttára*, erőszakosan hurcolták e a döblingi tébolydába.

Az orleansi hercegné kiutasítása.

(A párisi szenzáció újabb részletei.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, július 24.

Mai lapunkban egy párisi távirat alapján már jelentettük, hogy az orleansi hercegnőt politikai okok miatt *kiutasították Franciaországból*. A nagy feltűnést keltő eset részleteiről ma a következőket jelentik:

József főherceg leánya: *Mária Dorottya* főhercegné, aki *Fülöp* orleansi herceg neje, pár napi franciaországi tartózkodásával feltűnést keltő politikai afférnek lett a hősnője. Tudvalevő dolog, hogy az orleansi herceg, mint francia trónkövetelő, nem lépheti át a francia határt. Pedig Párisban és egész Franciaországban meglehetősen nagy pártja van a királyságnak, amely a köztársasági kormánynak esküdt ellensége. Az orleansi hercegné nézve azonban nem terjed ki a tilalom. Ezt a körülményt arra használták fel a királypártiak, hogy a hercegné legutóbbi franciaországi tartózkodása alkalmával tüntettek a köztársaság ellen. A francia kormány erre azzal felelt, hogy a hercegnőt kiutasította Franciaországból.

Bécsben. 1896. november 5-én, mikor az orleansi herceg esküvője volt, a hercegnő egy francia deputációt fogadott, mely a francia royalista hölgyek ajándékát, egy gyémánt-koronát, vitte el az arának. Ez alkalommal mondotta a hercegnő azt a híressé vált beszédet, mely nálunk is és mindenfelé nagy feltűnést keltett. Ez a beszéd így szólt:

— Nagyon meg vagyok hatva ettől a szép ajándéktól és szivem mélyéből mondok érte köszönetet. Kérem az Istent, hogy *ezt a koronát az én drága Fülöpöm fejére szállni engedje.* Azon a napon közel leszek hozzá, hogy minden erőmből támogathassam...

Ezt a beszédet hivatalosan megcáfolták, mert miatta kellemetlen helyzetbe került a külügyminisztérium, mivel a hercegnő még magyar királyi hercegnő és osztrák császári főhercegnő volt, mikor mondotta. A tisztelgő franciákat azonban elragadta a beszéd s ünnepezték a *királynét*. Az esküvő napján Párisban díszes összejövetelt tartottak a royalisták s pohárköszöntőkben ünnepezték a királyt és a királynét.

Most is elhangzott Párisban az: *Éljen a királyné!* — kiáltás. A Jézus Szent Szívéhez címzett templomban misén vett részt a hercegnő s mikor eltávozott, a nagy tömegben összegyűlt royalista ifjuság e szavakkal tüntetett mellette: *Éljen a királyné!* A hercegnét, úgy mondják, nagyon meglepte ez a váratlan üdvözlés s kézmozdulattal intve a tömegnek, eltávozott — egy villámos automobilon.

A hercegnő magatartása az izgalmak lázában égő Párisban érthető feltűnést keltett. A francia kormány ideges most. A klerikálisok

nacionalisták és kiráypártiak egyesített rohama a köztársaság ellen napról-napra hevesebben ismétlődött meg.

A köztársaságellenes tüntetések között nem kis jelensége volt a trónkövető orléansi herceg neje fellépésének. A körülötte csoportosuló kiráypártiak viselkedése kétségtelenné tette a francia kormány előtt, hogy a hercegnő párisi tartózkodása a mai viszonyok közt csakis fokozhatja a szenvedélyeket.

Ezért határozta el magát a kormány arra, hogy a hercegnő ellen határozottan fel fog lépni. Kiméletes formában adták tudtára, hogy Párisban való tartózkodásának a saját érdekében vessen véget. Sőt híre jár, hogy a hercegnőnek kiutasító végzést kézbesítettek.

Páris, július 25.

Az orléansi hercegné Párisból való elutazását elhalasztotta. A hercegnő ma automobilon kirándult a versaillesi múzeum megtekintésére. Mikor a múzeum-hivatalnok *Mária Antoinette* sorsáról beszélt, a hercegné *zokogni* kezdett s felindulását leküzdendő, kisetett a múzeum erkélyére, a hol hosszú ideig sirt.

A hercegné ma délelőtt *Vladimir* orosz nagyherceg látogatását fogadta.

Bécs, július 24.

Párisból jelentik: Az a hír, hogy *Mária Dorottya* hercegnét royalista agitációjaért kiutasítják Franciaországból, *nem felel meg a valóságnak.*

A Krivány-pör befejezése.

(öt métermázsas akta.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 24.

A kir. Kuriától megérkezett Aradra az ítélet, melyet a táblai ítélet ellen beadott semmisségi panaszra hozott *Krivány János* hivatali sikkasztása ügyében. Mint ezt már közöltük, a kir. kuria, a *semmisségi panaszt elutasítva*, jóváhagyta a nagyváradi kir. tábla ítéletét, mely *nyolc évi fegyház büntetést* szab Kriványra.

Az aradi kir. törvényszék tudvalevőleg súlyosabb büntetést, kilenc évi fegyházat mért a sikkasztóra 1901. évi február hó 16-án. A kir. tábla, mely elé a kir. ügyész, a vádlott, védője, továbbá Aradmegye, mint sértett és Szilágyi Iona felebbezése folytán került az ügy, 1902. március 19-én hozott ítéletet, mely a büntetést egy évvel leszállította. Végül a kir. kuria ez évi június 30-án ítélkezett, a korona-ügyész meghallgatás után.

Az ítéletnek, mely most érkezett meg az aradi törvényszékhez, lényeges része a következő:

Krivány János vádlott védője által bejelentett és külön indokolt *semmisségi panass elutasítottatik.*

Indokok:

A vádlott védője által bejelentett és a vádlott által írásban is indokolt semmisségi panasz a bpr. 395. § 3-ik pontjában meghatározott semmisségi okból emeltetett a nagyváradi kir. ítélőtábla ítélete ellen, a bpr. 92. §-nak nem alkalmazása miatt.

Mint hogy azonban a bpr. 395. § 3-ik pontjában megjelölt semmisségi ok csak akkor forogna fenn, ha a bíróság a büntetés kiszabásánál a btk. 92. §-a határozatát feltételeinek fennforgása dacára nem alkalmazta;

minthogy a fennforgó és a kir. ítélőtábla ítéletében felsorolt enyhítő kö-

rülmények, szemben a súlyosítóul felhozott körülményekkel, nem annyira nyomatékosak, sem pedig olyan nagy számuak, hogy a vád tárgyát képező cselekményre a btk. 463. §-ában meghatározott fegyház büntetésnek legkisebb mértéke is aránytalanul súlyos lenne,

ugyanazért a semmisségi panaszt, mint alaptalant, a bpr. 437. § 4-ik bekezdése szerint elutasítani kellett.

Az ítélettel együtt beküldte a Kuria a Krivány-ügyre vonatkozó iratokat, melyek olyan tömeget tesznek ki, hogy akár külön irattárat lehetne berendezni számukra. Az iratok huszonhét vászongöngybe vannak varrva. Egy-egy ilyen csomónak tizenöt-husz kilogram között váltakozik a súlya, úgy, hogy az összes iratok közel öt métermázsát nyomnak.

A kuriai ítélet a bezárója ennek az irattömegnek s egyben a nevezetes bűnpernek is.

Játékbank Topcsiderben.

(Amiből a szerbeket kizárták.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 24.

Rövid pár esztendő múlva, a nemzetközi szerencsalovagok nagy keservére, bekövetkezik a játékbankok alkonya. *Lipót* belga királyt valószínűleg rákényszerítette a belga parlament, hogy vonja meg az engedélyt az ostendei és a spaai játékbankoktól és így három esztendő múlva, mikor az ezeknek adott és meghosszabbított koncesszió lejár, már csak farsang tájékán próbálhatnak szerencsét a játékosok *Monte Carlo*-ban, mert a nyári játékbankokban híre sem lesz a roulettenek és a trente et quarantesnak.

A banktartó tőkepénzesek azért fokozott tevékenységet fejtenek ki most, hogy új nyári állomásról gondoskodjanak. Ugynekeik az engedély elérésére a kisebb államokat szemelték ki. Először Görögországot tüzték ki, s így Korfú; de ez messze van, egy napi tengeri utat kellene oda tenni Triesztől. Aztán Montenegróval próbálkoztak meg, hol azonban a földrajzi kedvezőtlen fekvéshez a rossz klíma és a még rosszabb közbiztonsági viszonyok járultak.

Végre valaki Belgrádot ajánlotta nekik, mely város az Orient-Express vonalán mindenhonét gyorsan és kényelmesen megközelíthető. Csakugyan a szerb város közelében a *topcsideri* park igen alkalmas volna egy nyári játékbank felállítására. A park az államé. Hűvös, árnyas hely, kiterjedt erdőséggel, a háta mögött. Topcsider 7 kilométernyire fekszik Belgrádtól, melylyel villamos vasúttal van összekötve.

Alig járt híre, hogy a szerb kormány, tekintettel a nagy szerb pénzügyi zavarokra, hajlandó volna egy játékbankot engedélyezni, valószínűleg megrohanták a kormányt konzorciumok és tőkepénzesek ajánlataikkal.

A külföldi pénzcsoportok ajánlatai közül végre is *Popovics* szerb pénzügyminiszter egy belga csoport ajánlatát találta legkedvezőbbnek és a belga csoport vezető-emberével, *Salamon* urral, formális szerződést is kötött a Topcsiderben felállítandó játékbankot illetőleg.

Nagy kérdés azonban, vajjon a szkupstina és a szerb király szentesíti-e a pénzügyminiszter és *Salamon* ur megállapodásait. Arra való tekintettel, hogy ma már meg van kötve az Ottomán-bankkal a 60 millió államlölcsön, *Salamon* urnak nincs sok remélni valója.

A francia nyelven kötött szerződés főbb megállapodásai ezek: A királyi szerb kormány ötven évre átengedi a belga konzorciumnak a

szerb kormány birtokát, Topcsidert, a hol az engedményesek fogadót és játékbankot állíthatnak fel, melynek jövedelméből 25 százalék illeti a szerb államot. Minden beruházás és építmény az ötven év lejártá után a szerb állam birtokába megy át. Ha a szerb államnak jutó nyereség évenként nem érné el az egy millió arany franknyi összeget, ez esetben az engedményesek kötelesek lesznek ez összeget kiegészíteni, hogy így a kormánynak legalább egy millió arany frankból álló bevételt biztosítsanak.

Erdemes pontja a szerződésnek még az is, melynek értelmében külön szabályzatot fognak kidolgozni az engedményesek a szerb kormánnyal, mely szabályzat szerint a szerb alattvalók a játékbankból szigorúan és kivétel nélkül ki lesznek zárva.

SPORT.

+ A jubileumi löverseny. A Hadik huszárezred jubileuma alkalmából rendezendő löverseny e hó 26-án délután fél 2 órakor a *Gutzjárn*-féle birtokon lesz megtartva. Utirány: a vasuti töltésen keresztül a simándi-ut s a verseny pálya felé vezető ut zászlókkal lesz megjelölve.

+ Az aradi kerékpár-klub választmánya folyó hó 25-én pénteken esti fél kilenc órakor ülést tart a Japán-kávéházban, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

+ Tornászok kirándulása. Az Aradi Tornaegyesület vasárnap kirándulást rendez *Maros-Szlatinára*, a Munk-féle fátelpre. Indulás vasárnap reggel fél 7 órakor, visszaérkezés este 8 óra 57 perckor. A Munk-cég iparvasutját a kirándulók rendelkezésére bocsátja. A kirándulók a tornaegyesület tagjait megillető vasuti kedvezményben részesülnek. Vendégeket szívesen lát az egyesület elnöksége.

+ Országos tornaverseny Békéscsabán. A békéscsabai Torna-Egyesület augusztus 20-án országos tornaversenyt rendez. Reggel: országosi kerékpárverseny, kardvívóverseny, délután: százjardos síkfutás, kerékpárverseny, diszkoszdobás, nyújtó- és korlátverseny, 400 méteres gátverseny, távolugrás, gerejvetés, rudugrás és hosszutávu síkfutás lesz.

A braganzai herceg botránya.

(Izgalom a kihallgatáson.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 24.

Ferenc József braganzai herceg botránya mindennap nő az érdekességben s ritka élvezetül szolgál a botrányokat kedvelő közönség számára. Egy londoni sürgöny ma újabb érdekességet hoz erről az ügyről.

A southwarki kerület rendőrbirája ma kihallgatta a braganzai herceget. A kihallgatás eredménye az volt, hogy a herceget esküdtbíróshoz utalták.

London leghíresebb ügyvédjei szerepeltek mint a herceg védői, s minden igyekezetük dacára sem sikerült nekik a herceg szabadon bocsáttatását kiessközölni. A rendőrbíró kijelentette, hogy nem vállal felelősséget arra az esetre, ha a herceg szabadon bocsáttatik.

A rendőrbíró előtt tárgyalásra került három fiatal embernek az ügye is, kik a herceg botrányába bele vannak keverve. A fiatal emberek ügyét is az esküdtbíró-ság elé utalta a rendőrbíró.

Végre is a herceg szabadon bocsáttatása úgy nyert megoldást, hogy kauciót tett le. Ez a kaució rengeteg összeg, nem kevesebb, mint 3,000,000 font sterling.

A rendőrbíró előtt lefolyt kihallgatás alkalmával izgalmas jelenet történt. Egy ismeretlen ember nagy botrányt csinált. Va-

lahogyan bejutott a terembe s a rendőr-bíró elé ugorva, elkiáltotta magát:

— Uram, amiről itt szó van, *valótlanság!* Az egész csak *zsarolás!*

Még nem tudni, tulizgatott állapotában csinálta a botrányt az illető, vagy talán örült. Nem lehetetlen azonban, hogy fel van bérelve s talán mint hamis tanu fogja bonyolódottabbá tenni ezt a nem mindennapi ügyet.

Andrée sógornőjét letartóztatták.

(Gyujtogatással vádolt arlanszony.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 24.

A világ lassanként napirendre tér a bátor norvég léghajós sorsa fölött. Senki sem reméli már, hogy *Andrée* valamikor visszaérkezik mérész utjáról. Az ő neve ma már nem név, hanem fogalom. *Andrée*t a tudomány vértanujaként emlegetik s emléke úgy is fog megmaradni az utókor számára.

S épen azért minden csekély esemény, a mi csak az *Andrée* névhez fűződik, érdekes a közönség előtt. Feleségét tudvalevőleg úgy hagyta el, hogy ha ő két év alatt vissza nem tér, akkor az asszony tekintse őt halottnak s maga-magát özvegynek.

Hivatalos irást is szerkesztettek róla, a mely fölszabadítja *Andrée* feleségét a házasság alul.

Azóta már itt-ott háromszor két esztendő is eltelt. *Andrée* azonban még mindig remél és vár... Várja haza az urát...

Az *Andrée* névnek a nimbuszát azonban erősen megrongálja a következő tudósítás, melyet Gothenburgból jelentenek:

Andrée igazgatónak, az északsarki utazó fivérének a villája ma váratlanul kigyuladt s porrá égett. Az eset annál inkább kínos föltűnést keltett, mert a tűz után *Andrée* igazgató feleségét letartóztatták. Minden kétséget kizárólag megállapították ugyanis, hogy a villa gyujtogatásnak esett áldozatul. A tűz az első emeleten ütött ki, a honnan — a tűzoltók vallomása szerint — minden butor ki volt hordva. A romok közt azonban egy petróleumos kannát és petróleummal leöntött ruhadarabokat találtak.

A gyanu kizárólag *Andrée* igazgatónéra irányul, minthogy a tűz kiütésekor egyedül ő volt odahaza s csakis neki lehetett anyagi haszna a tűzkár megtérítéséből, a biztosítótársaságtól.

Az asszony jóakaró barátai azt hiszik, hogy *Andrée* felesége a gyujtogatást pillanatnyi elmezavarban követte el.

Andrée sógornője azonnal értesült az esetről s rendkívüli hatással volt rá. Mélyen érzi a szégyent, a mely sógornője állítólagos tette által az *Andrée* névre háramlik.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

* Egy kritika. Hogy milyen avatott lelkiismeretekre van bizva némely fővárosi nagy lapnál a színházi referensi toll, arról felvilágosítással szolgál most többek közt egy budapesti estilap nyári kritikusanak a *Krecsányi* társulat Ernáni előadása alkalmával szerkesztett jeles kritikája. Ez a derék nyári kritikus arra oktatja *Krecsányit*, hogy mi az ördögnek ad elő komoly szindarabokat, drámákat, vígjátékokat stb, maradjon ő csak az operettnél, az az ő dicsősége. Együttal lepacsolja a társulat drámai tagjait, főként a nőket, de nem minden nőtagot, szerencsés kivételek is vannak. — A derekas kritika ezen részét a következőkben iktatjuk ide:

„Az egész hetet a drámai személyzet tölti ki s ez a gyöngécske társaság kénytelen konkurrálni a Nemzeti és Vigszinházzal. Mert higye el a derék direktor, hogy a Szőke Virág a nem tudom hogy hívják kisasszonyok, Kövesdnyé Berta és Hadrik asszonyok művészetére nem kíváncsi senki. *Adja be Őket Temesvározt, ha beveszik*, az Ember tragédiáját hagyja meg a Nemzetinek, Kuruc Fejét a holmi Lámpákat az ablakban, a Vignek, a Kereszt jelébe a diszletraktárának s ne dobja ki hazszontalanul a pénztét s a jó hírnevét az ablakon. Ha nincsen új zenés darab, ott vannak az ő kiválóan sikerült s eléggé ki nem aknázott régebbi operettjei stb.“

* Az orosházi szinkör felavatása. Az orosháziak új szinköre már teljesen elkészült, a napokban befejezték a legvégső belső munkálatokat is. A szinkört az orosházi kereskedő ifjak műkedvelő társasága fogja felavatni előadásával, melyet jövő vasárnap tartanak meg. Az első szini idény megnyitása pedig augusztus 15-ikén lesz. *Makó* Lajos debreceni színtársulata megy Orosházásra ünnepélyes megnyitó-előadást fog tartani.

* Színészet Békésen. *Halasi* Béla beszercebányai színigazgató társulata játszik a mult hét közepe óta Békésen. A társaság jó erőkből van összeállítva s szép előadásokkal igyekeznek közönséget vonzani. Igyekeznek, mert még eddig nem találtak teljes méltánylásra. Az előadások közül kiemelkedett a tagok játéka a Sasokban a Vörös talárban és a Borban.

Koporsók költöztetése az aradi templomépítésnél.

(A második beszentelés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 24.

Néhány nap mulva kegyeletes egyházi aktus nyitja meg az új minorita templom alapvető munkálatait. A koporsókat, a melyek a templom főoltára alatt vannak elhelyezve, újra beszentelik s úgy helyezik el az új templom talpzatába.

A bontás munkálatai alatt a laikusoknak is föltűnt, hogy a Templom-utca felőli részen néhány falnak alsó részét utoljára hagyták a bontásnál. Ez a főoltár helye, a mely alatt azok koporsói vannak, a kiket kétszáz év alatt a minoriták templomában helyeztek el. Közel százra tehető a sirok száma a minorita templom talpzatában. A rendnek tagjai, előkelő aradi családok tagjai, s katonai előkelőségek vannak itt elhelyezve.

Csák Cirjék dr. rendfőnök úgy intézkedett, hogy ezen a részen a bontást utoljára hagyják. Mikor már az egész templom bontása meg lesz s az új templom talpzatát készítik, ezeket a sirokat újra beszentelik, s a koporsókat az új templom főoltára alá helyezik el. A beszentelés, a mint értesülünk a közeli napokban fog megtörténni, s azt Csák Cirjék dr. rendfőnök végzi ünnepélyességgel.

Az építés során az egyik munkás talált egy sírfeliratot, s azt behozta a rendház plébániahivatalába. A rozsdá ette, közel száz éves sírtábla föliratán a kibetűzhető szavak ezek:

HIC. JACET. IN. D.
EMERICVS. LOVS.
OB. DIE 7. NOVEM
BRIS. 1808.
AETATIS (olvashatlan.)

Kár, hogy a táblán ép a vezetéknév olvashatatlan, a LO után következő betűk bizonytalanok; a V lehet I is, és utána, az S előtt is jöhetett egy már elmosódott betű.

Legelőször az volt tervben, hogy a koporsókat kiviszik a felső temetőbe, de azután a

rendfőnök úgy intézkedett, hogy a templomhalottainak nyugalmát lehetőleg ne bolygassák meg, és hogy tiszteletbe tartsák azon intenciókat, a melyek alapján ezek a templom főoltára alatt temették el.

Hofbauer Lajos meghalt.

(A vármegye gyásza.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 24.

Aradvármegye tisztikarát ma gyász érte: a tisztikarnak egyik legszorgalmasabb, érdemes tagja *Hofbauer* Lajos, megyei főpénztáros hosszú szenvedés után meghalt.

Fiatalon került a megyei főpénztár élére, s működése mindenkor úgy a megye hivatalos körei, mint az egész törvényhatóság elismerésével találkozott.

Felső-teszéri *Hofbauer* Lajos 1868-ben született. Az aradvárosi kereskedelmi akadémiában végezte tanulmányait. Először az *Aradmegyei Takarékpénztárnak* volt tisztviselője, majd tizenegy év előtt a vármegye szolgálatába állott, mint főpénztári ellenőr.

Három évi működés után, mikor *Dániel* László nyugalomba vonult, megyei főpénztárossá választották meg. Hivatalában mindig a kiváló szorgalom, pontosság jellemezték működését.

Körülbelül egy év óta betegeskedik. Szív-baja volt, a mely a hatalmas szervezetű, erős embert csontvázra sorvasztotta.

Néhány hét óta betegsége annyira komolyan lépett föl, hogy orvosai lemondtak életéről. Ma délután fél hat órakor, Csiky Gergely-utca 15. szám alatt levő lakásán meghalt.

Szombaton délután 5 órakor temetik. Nejen szül. *Dörner* Márián kívül három gyermeke gyászolja.

Negyvennyolcas honvédek találkozója Aradon.

(A mantuai magyar katonák.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 24.

Oktober 6-án megjelenik az aradi vértanu szobor előtt egy szomorú csapat. A szabadságharc katonái, öreg, törődött emberek jönnek el, hogy tisztelegjenek egykori vezéreiknek, a vértanuvá lett tábornokoknak emlékszobrá előtt. A kik annyi csatában, ostromban vezették őket, azoknak emléke gyűjti most őket közös táborba.

Évről-évre mindenünnel nagyszámmal járnak el az öreg honvédek a vértanuk gyászünnepén Aradra: mintha egy titkos, lelki parancs szólítaná őket ide, hogy a tábornokok szelleme láthatatlanul szemlét tartson fölöttük. Három év előtt, a kivégeztetés ötvenedik évfordulóján egész dandára jött ide a különféle negyvennyolcas zászlóaljok öreg katonáinak.

Hanem az idén, október 6-án nevezetes találkozó is lesz Aradon. Azok közül, a kiket a világi fegyverletétel után osztrák csapatokba soroztak be, s kik a *mantuai helyőrségi zászlóaljban* szolgálták le a büntetés-katonáskodást, jönnek el, akik még életben vannak. *Nagy* Gusztáv 1848/49-es honvédfőhadnagy hívja össze őket erre a találkozóra, az alábbi megható sorokkal:

Azon öreg, még életben lévő volt honvédtársaimhoz szólok, akik a világi fegyverletétel után besoroztatunk és különböző osztrák ezredektől végre a *mantuai VI. Garnizon* zászlóaljba áthelyeztetvén töltöttük egymás iránti szeretet és becsüléssel tűrhetővé vált keserves időnket. Hozzátok szólok még életben lévő öreg bajtársak, azon kéréssel és reményben, hogy ezen utolsó találkozásra meghozzatok ezen áldozatot.

Ha elfogadjátok ezen felhívásomat, legyetek szivesek engemet augusztus 13-ig értesíteni. Ugy gondolom, hogy legcélszerűbb volna találkozásunk idejéül október hatodikát, helyéül *Aradot*, mint besorozási helyünket, p. u. a „Fehérkereszt”-szállót kijelölni. Főcélja lenne találkozásunknak, hogy vérpadra hurcolt tisztársaink és volt vezéreink sírját a honfájdalom néma könyeivel megáztassuk és a feledésnek indult szabadság nemes érzetét a késő nemzedék számára felujtsuk. Addig is Isten veletek!

Körösladány, 1902. július 20.

Öreg honvédtársatok:

Nagy Gusztáv,
ny. 48/49. honvédfőhadnagy.

A kik még életben vannak a mantasi zászlóalj magyar katona közül bizonyára engednek a hívó szónak s itt lesznek október 6-án a vértanu szobor előtt.

Lesznek, a kik talán mantua óta nem látták egymást: milyen lesz a visszaemlékezés azokra a karokba, a melyeket az aradi besorozás és a mantuai kényszer-szolgálat között éltek? . . .

HIREK.

A huszárezred jubileuma.

— A nagy-kikindai osztály Aradon. —

Arad, július 24.

Egy nap még, és nagy eseményre virrad az aradi 3 huszárezrednek: kétszázéves főnállásának jubileumára, a melynek ünnepségeit szombat délelőtt nagy fényvel kezdik meg.

Ma hajnalban érkezett meg a jubileumra az ezrednek *nagykikindai osztálya* Kirchbergi Manger Frigyes alezredes vezetésével. Az aradi osztály Lázár Frigyes ezredes vezetésével, éjjel 2 órakor elébe ment a kikindainak. *Uj-Arad* mellett táboroztak, és várták meg az érkezőket. A megérkezés után a két osztály együttes gyakorlatot tartott, ennek végeztével a nagykikindai osztályt *Uj-Aradon* szállásolták el.

Ma érkeznek meg a jubileum vendégei, a kiket a vasutnál a 3. ezred tisztikarának bizottsága fogad. Ma jön: *Schwitzer* Lajos lovag tábornagy, hadtestparancsnok, *Gaudernack* altábornagy, *Hübner* altábornagy, *Kaffka* Ignác vezérőrnagy, gróf *Bethlen*, gróf *Toldalaghy*, *Essterházy* István gróf, *Pálffy* János gróf, *Kissingen* gróf, *Gyulay* gróf és még számos katonai és polgári előkelőség.

A vendégek tiszteletére a Fehér Kereszt téli kerthelyiségében *à la carte* társas vacsora volt.

Az ünnepségekből az ezred legénysége is kiveszi a részét. Ezek örömeinek fokozására *Bing* Béla ara li borkereskedő 360 liter bort ajánlott fél a jubileumra.

Regény a kaszárnnyában.

— Meghalt a felesége miatt. —

Arad, július 24.

Az aradi honvéd huszárok laktanyájában öngyilkosságot követett el egy közlegény. *Bulboka* Jánosnak hívják s a históriája szomorubb a rendes katonai öngyilkosságoknál. Itt nem a szolgálat nehézségeinek, vagy a felettesekkel való összeütközésnek lett a huszár áldozata, hanem valóságos regénynek, melyben az öngyilkos felesége is szerepet játszik.

Bulboka János kurticsi lakos, október óta szolgál az aradi honvéd-huszároknál. Fiatal ember létére nős volt, s a feleségét otthon kellett hagynia Kurticson. Nagyon szerette az asszonyt, s nem tudott belenyugodni abba, hogy tőle különválva éljen.

Mindenféle módon igyekezett szabadulni a katonaságtól, de nem sikerült neki. Különböző szereket használt, hogy süketnek higgyék,

azonban hiába, mert mégis csak benn tartották katonának.

Nagy elbusulásában azután elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Tegnap végre is hajtott szándékát. Reggel kilenc órakor kenyéret és szalonnát vett magához és eltávozott. Mikor sokáig nem került elő, keresni kezdték s egy félreeső kamrában találtak reá, hol *kötélre akasztva lógott*. A kenyér és szalonna nem volt nála. Ugyilászik, a hosszú ut előtt megette. Két levelet hagyott hátra, melyben megírja, hogy a felesége utáni busulás vitte a halálba.

Temetése ma délután ment végbe a gör. keleti román szertartás szerint, katonai pompával. Megjelent a temetésen *Lipthay* György főhadnagy és az öngyilkos századának több tisztje.

Öngyilkos nagykereskedő.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 24.

Ma reggel Budapesten feltűnést keltő öngyilkosság történt, amely szakkörökben konsternációt fog kelteni. Az öngyilkos *Bodor* Ignác, a *Bodor* Ignácné és *Faludi* ur- és fiu ruhagyáros cég birtagja.

Az öngyilkosság reggel fél 9 órakor történt a cég Királytutca 6. sz. alatt levő telephének első emeleti raktárhelyiségében.

A raktár két igen nagy szobából áll, köztük egy konyha van. Az öngyilkosság idején *Bodor* Ignác abban a szobában tartózkodott, melyben a szöveteket s a ruhákhoz való kellékeket tartották, míg a másik helyiségben, ahol a kész ruhákat tartják s amely irodául is szolgál, *Faludi*, a másik cégtárs dolgozott. Kivüle még a cég egyik szabásza is jelen volt.

A két embert revolverlövés riasztotta fel. Berohantak a másik szobába s ott feküdt a padlón *Bodor* Ferenc. Fejéből patakzott a vér, mellette füstölgött a revolver. Mihamar összefutott az egész óriási ház, de segítséget senki nem nyújthatott. *Bodor* Ignác, aki a bal halántékába lőtt, néhány pernyi kintlódás után meghalt. A rögtön megérkezett rendőrorvos csak a halált konstatálhatta.

Az öngyilkos nagykereskedő 37 esztendő. Hét év előtt nősült. A *Modern* és *Breitner* posztónagykereskedő cég főnökének leányát, *Modern* Olgát vette nőül, a kivel igen szép hozományt kapott. *Bodort* állítólag roppant idegessége kergette a halálba. Idegességét üzleti zavarok idézték elő.

A cég ezelőtt *Bodor* Samu és társa nevet viselte, de egy év előtt csődbe ment s akkor úgy rendezték a dolgot, hogy az üzletet átírták *Bodor* Ignácnéra s a cégbe új társként *Faludi* lépett.

A szerencsétlen tizennégy évvel ezelőtt már megkísérlette egyszer az öngyilkosságot, de akkor kigyógyult veszedelmes sebéből. Fiatal felesége még nem tudja a szerencsétlenséget. Egy héttel ezelőtt ugyanis *Selmecbányára* utazott fivéréhez, *Gerő* Gyulához, aki ott bányamérnök.

Az öngyilkos holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— **Kisjenő vendégei.** Fejedelmi vendégei lesznek a legközelebbi napokban Arad megyének. Ugy volt, hogy *József Ágost* főherceg nejével, *Augusztia* főhercegnasszony-nal holnap, pénteken érkezik *Kisjenőre* s ott több napot eserkészettel töltenek. Mint újabban értesülünk, a főhercegi pár *Sombaton*, e hó 26-án érkezik meg az esti gyorsvonattal *Kétegyházára* s onnét az aradi és csanádi egyesült vasutak különvonatával rögtön *Kisjenőre* mennek. A főhercegi párral együtt érkezik *József* főher-

ceg neje, *Klotild* főhercegnasszony is, a ki ma utazott *Alesuthról* Budapestre.

— **Apponyi és a Kossuth-párt.** A Kossuth-párt, mint budapesti levelezőnk jelenti, augusztus hó első napjainak egyikén küldöttségileg fogja felkérni *Apponyi* Albert grófit, hogy a képviselőházat a szeptember 19-iki Kossuth-ünnepségre vezesse. A Ház elnöke, aki tegnap néhány napra eberhardi birtokáról Budapestre érkezett, a függetlenségi párt e tervéről hivatalosan egyáltalán nem bír tudomással. Itt említjük meg, hogy a Kossuth-párt *Halmos* János polgármestert fogja felkérni, hogy ugyancsak szeptember 19-én a Kossuth-mauzóleum alapkövetésénél az ünnepi beszédet elmondja.

— **Dessewffy püspök és a miniszterek.** *Temesvár*-ról táviratozza tudósítónk: Az itteni csanádi püspöki aulában augusztus 10-re várják *Fejérváry* Géza báró és *Wlassics* Gyula miniszterek látogatását a lábbadozó csanádi püspöknél: *Dessewffy* Sándornál.

— **Frigyes főherceg életveszélyben.** A mai lapunkban ily címen közölt hír kiegészítéséül még a következőket táviratozza trencseni tudósítónk: *Frigyes* főherceg, pozsonyi hadtestparancsnok szerdán reggel 6 órától déli fél 12 óráig szemlét tartott a Trencsénben állomásozó 71. számú császári és királyi gyalogezred fölött. A szemle befejeztével a főherceg a pályaudvarhoz hajtatott. A főherceg szalonkocsija már készen állott egy mellékvágányon. Esetleges eltolódások, szélvihar és hasonló eshetőségek ellen a kocsis hátulso kerekéhez fahasáb volt fektetve. Mikor a Budapestről délben 12 órakor érkező gyorsvonat közeledését jelezték, a főherceg beszállott a szalonkocsiba és várta, hogy kocsiját a vonathoz kapcsolják. A gyorsvonat a mellékvágányra tereltetvén át, folytonosan hátrálva, óvatosan közeledett a főherceg kocsija felé, a melynek kerekai alól elfelejtették a fékező gerendát eltávolítani. Az összeérés pillanatában a szalonkocsi nagyot zökkenve, hátulso kerekével átugrott a fahasábon, a nehéz kocsis megingott és annyira oldalt hajolt, hogy majdnem felborult. A közönség ijedten kiállott fel, látva a komoly veszedelmet, a melyben a népszerű főherceg forog. Szerencsére nem történt semmi baj, a nehéz kocsis megtartotta egyensúlyát és ismét visszazökkent a vágányba. A főherceg a válságos helyzetben nyugodtan ülve maradt és a következő percben a gyorsvonat már vágatva vitte *Tátrafüreden* nyaraló családjá körébe. A balesetért állítólag a váltóórt terheli a felelősség, a kinek feladata lett volna a szalonkocsishoz fektetett fahasábot idejekorán eltávolítani, de a vizsgálatot kiterjesztik a szolgálatot tévő tisztviselőre is, a ki a köteles felelősségét elmulasztotta.

— **Berlini nagykövetség szabadsága.** *Szögyény-Marich* László, az osztrák-magyar monarchia berlini nagykövete, miként tíz éves berlini nagykövetségi működése óta minden esztendőben, ez idén is július hó közepén vette ki szabadságát. A nagykövet, aki fejérmegyei csóri birtokán üdül ez idő szerint, augusztus hó közepén a német fővárosba ismét visszatér és a király születésnapján, augusztus hó 18-án már ismét Berlinben lesz és az ügyek vezetését ismét átveszi. Miután pedig az olasz király berlini látogatása augusztus hó legvégére van kilátásba helyezve, önként következik, hogy egyes tendenciózus hírlapi kombinációk, a melyek a nagykövet szabadságát az olasz király berlini látogatásával hozzák összeköttetésbe önmaguktól megsemmisülnék.

— **Az új nagyváradi püspök.** A nagyváradi püspökségre egyik legvalószínűbb jelölt *Szmrecsányi* Pál szepesi püspök. Ebben a dologban most egyik fővárosi lapnak a következőket jelentik: Bevégzett tény, hogy a nagyváradi bíboros örökébe a szepesi püspök, *Szmrecsányi* Pál jut, akinek főrendiházi szereplésével a kor-

mány s a korona rokonszenvét sikerült kiérdemelnie. A szepesi püspökségre az egri érseknek egy kedvelt kanonokja — kassai ember — van kiszemelve, de erősen tartja magát az a hír is, hogy a püspöki székre a kassai egyházmegye egyik kanonokja jut.

— A német trónörökös Magyarországon. Mint egy sürgöny jelenti, Berlinből megerősítik azt a hírt, hogy a német trónörökös jelen lesz a szeptemberben tartandó magyarországi hadgyakorlatokon.

— A huszárak megvendégelése. Mint ismeretes, *Aradmegye* ötszáz koronát adományozott a Hadik-huszárezred jubileuma alkalmából a legénység megvendégelésére. Most megtoldotta ezt az adományt *Nagykikinda* városa, hol az ezred egyik osztálya állomásozik s kétszáz koronát küldött a legénységnek.

— A beteg szász király. Drezdából táviratozzák, hogy *György* szász király állapotában jelentős javulást konstataáltak az orvosok. A király ma felkelt betegágyából.

— Kivándorlási kongresszus. *Temesvárról* táviratozzák lapunknak: A délvidéki kivándorlási kongresszus előkészítő bizottsága ma tárgyalta a benyújtott határozati javaslatokat. Az előkészítő bizottság a kongresszus díszelnökeül *Molnár* Viktor főispánt, *Zselénski* Róbert grófit és *Ambrózi* Béla bárót fogja ajánlani. Elnökök lesznek *Vorasiczky* János, *Jakabffy* Imre és *Vásárhelyi* László, társelnökök az első osztályban *Rácz* György, *Rónay* Ernő és *Vest* Ede lovag, a másodikban *Dellimanics* torontáli, *Návay* csanádmegyei alispánok, a harmadikban *Kapdebő* és *Fialka* alispánok.

— Pályázat a berzovai jegyzőségre. *Péczely* Elek mária-radnai főszolgabíró ma hirdetett pályázatot a lemondás folytán megüresedett *berzovai* körjegyzői állásra. A betöltendő állás javadalmazása 700 korona fizetés, 132 korona szénaváltás, 800 korona gabonaváltás és egyéb mellékjövödelmek. A pályázati kérvényeket augusztus 11-ig kell a radnai szolgabírói hivatalhoz benyújtani. A választás augusztus 12-én lesz.

— Levélhordók, mint kézbesítők. A belügyminiszter ma leiratot intézett *Aradmegye* törvényhatóságához, melyben felhívja a figyelmét, hogy a hatósági kézbesítést lehetőleg a postai küldöncökkel, vagyis a levélhordókkal végeztessék. Azután annak kimutatását kéri, hogy mely község mennyi hozzájárulással tudná támogatni ezt a reformot, melynek keresztülvitele némi költséggel járna.

— Nem halunk meg könnyen! A szegedi vasuti leszámloló hivatalba ma szomorúság költözött be azzal a váratlan gyászhirrel, mely *Forrai* Lajos máv. ellenőr hirtelen haláláról szólt. A derék vasuti tisztviselő halálát megindító momentumok teszik tragikussá. A részvét a gyászoló család iránt annál nagyobb, mert a köztisztviselőben állott tisztviselő éppen előléptetési sorban volt és most várta hivatali emelkedését, amire már föl is volt terjesztve. Érdekes, hogy *Forrai* alig néhány órával a végzetes rosszullet előtt barátaival a halálról beszélgetett. A hivatali előléptetéséről volt szó és ezzel kapcsolatban azt emlegették, hogy mi történnék olyan szomorú esetben, ha valamely tisztviselő éppen akkor halna meg, mikor a fölterjesztés alapján az előléptetése már bizonyos. Erre *Forrai* megjegyezte:

— Ej, nem halunk ám meg olyan könnyen.

Es néhány óra mulva a *Stefánia*-sétányon hirtelen annyira rosszul lett a derék tisztviselő, hogy a bérkocsin vitette magát haza és éjjelkor már halott volt.

— Az aradi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. *Reisz* Béla ügyvédet, *Vajda*-Hunyad székhelylél, az ügyvédok lajstromába folytatólag felvette.

— Száztizenkét halott. Ez a szomorú eredménye az Elbán történt hajóösszeütközésnek, melyről ma még a következő részleteket táv-

iratozzák Hamburgból: A *Primus* gőzöst tegnap este kiemelték és holnap *Waltersdorf* mellett partra teszik. Eddig huszonhat holttestet fogtak ki. Tegnap éjjeli 12 óráig hetvenegy embert jelentettek be, mint a kikergetett megmentettek. Minthogy százízennét személy eltűnését állapították meg, ez a szám valószínűleg véglegesnek tekinthető.

— Az eltűnt Sztojanné. Megírtuk, hogy *Sztoján* József dr. fővárosi orvos neje eltűnt. Férje a rendőrséggel kerestette, de nem találta meg. Most egy *Pozsonyból* érkezett távirat jelenti, hogy *Sztojanné* múlt hétfőn egy napig ott tartózkodott és onnan Bécsbe utazott. Ma már *Budapest*en látták az eltűnt asszonyt. Megkerült a vele együtt megszőkött *Szabó* Agost is, a kit *Tordán* ismertek föl és tartóztattak le.

— Szerencsétlenség az építkezésnél. Az *Arpád-tér* 2. számú ház építésénél súlyos baleset érte ma *Csernyánszky* Lajos asztalost. Munka közben leakart menni egy létrán, s lezuhant a földre. Nem esett magasról, de azért oly szerencsétlenül vágódott le, hogy jobb karja eltört. Az első segélyben *Bácskai* Béla dr. részesítette. A telefonon hívott mentők példás gyorsasággal érkeztek meg s a súlyosan sérültet a közközházba szállították. A vizsgálatot *Rimanóczy* Zsigmond rendőrtiszt és *Herling* Gyula mérnök indították meg, és konstataálták, hogy *Csernyánszky* saját vigyázatlansága folytán érte a baleset.

— Vonatból leesett szerkesztő. Egyik nagyváradi lapból olvassuk a következő hírt: *Ardelean* Jusztin dr. kollegánkat, a *Vulturul* román éleclap derék szerkesztőjét olyan baleset érte mostanában, amely csak az ő bravurságán múlt, hogy végzetessé nem vált. Kollegánk *Aradmegyébe* utazott, ahol is *Kétegyháza* táján kihajlott a fülledt, meleg vasuti kocsi, hogy hűsebb levegőt szivjon. A kupé ajtaja rosszul volt becsukva s egy fordulónál az ajtó hirtelen kinyílt és *Ardelean* Jusztin a gyorsított személyvonatról a földre esett. Erősen megütötte ugyan magát, de azért katonásan talpra állott és még ő futott a robogó vonat után, hogy újra fölvegyék és folytathassa utját. A vonaton észrevették a balesetet és megállították a gépet a nyílt pályán. Mikor *Ardelean* Jusztin újra föl szállott, az utasok nem győzték üdvözlölni a bravuros cselekedetért.

— Golya-nének adója. Egy nagy vidéki városban történt, ahol püspöki székhely is van. Az adókidetó bizottság legkomolyabb ráncokba vont homlokkal ült asztalánál. Es eléjük járulának az adózó felek és aggódalmas pillantásokat vetettek a redős ábrázatokra. Mert hiszen, ez uraktól függ: mekkorát csavaritanak a rettenetes adópráson? Mondanunk sem kell, hogy a derék adózó polgárok tele voltak panaszszal. Rossz időket élünk, rossz csillagok járnak, — keseregte minden ajk. *Jeremiás* siralmi újjongó dithirambusok az elégiákhöz képest, amiket az adókidetó bizottság előtt elzengettek. Különösen most egy csomó tisztes asszonyság fujta ugyancsak keservesen a nótát. Ama tiszteletreméltó asszonyságok valának ők, akiket golya-néneknek is nevez a nép szája. Es hivatkoztak a statisztikára, mely szerint a népmozgalmi adatok igen kedvezőtlenek e városban, szűk a keresetük, tehát az égre, agyen ne terheljék őket adóval. Legnagyobb rekordot érte el köztük a panaszkodásban egy tisztes, ósz matrona, aki, karján a hagyományos kis táskával, szörnyű sirást-rivást vitt véghez a bizottság előtt:

— Tekintetes urak, valahogy föl ne emeljék az adómat! Sőt szállítsák le, könyörgöm alássan! Hiszen alig bírom megkeresni a betevő falatomat, olyan rosszul megy a dolgom.

De már ezt a többi golya-néni nem hagyhatta szó nélkül. Felzúgott körülötte a méltatlankodás, a tiltakozás. Egyik tudós asszonyság oda is ugrott az elnök elé:

— Ne higgyenek neki a tekintetes urak! Nem

igaz, amit beszél. — Hiszen neki megy köztünk legjobban a dolga! Neki van a legtöbb keresete!

— Miért? — kérdezték az adókidetó urak.

— Miért? — kiáltotta golya-néni. — Hat azért, mert ő a káptalan bábája!

— Megoperálta magát. Eredeti eset történt *Mezőberényben*. Egy beteg, kinek orvosi operációt kellett volna kiállani, megoperálta önmagát, hogy a műtét költségét megtakarítsa. *Nagy Erzsébet*, 24 éves berényi hajadon a bátor leány. Hasvizkórban szenvedett s baja már oly nagy fokra hágoit, hogy orvosi műtetre volt szükség. Ekkor elgondolta a leány, hogy elvégzi a műtétet ő maga s így nem kell az orvosoknak fizetni. Egy konyhakéssel felmet-szette a hasát s 5 cm. hosszú sebet ejtett rajta. Eddig sikerült az önműtét, de azután mégis orvosoknak kellett közbelépniök. Az operáció második felét, a bevarrást és bekötözést a doktorok végezték el. *Nagy Erzsébet*nek pedig egy kis gyöngeségen kívül semmi baja sincs. Az önműtét fényesen sikerült, de azért senkinek sem ajánlható.

— Tolvajbanda gyermekekből. A fővárosi rendőrség *Budapest* területéről kiirtja a csavargókat és ezek visszajönnek a főváros határába, ahol a rendőrség nem tarthat közöttük razziát. A kitiltott csavargók esténként, a sötétség leple alatt be-belopódnak a fővárosba és itten is lopnak és betörnek. A osendőrkök tegnap reggel fogtak össze egy ilyen csavargókból álló tolvajbandát *Csepelszigetén*, szemben *Erzsébetfalvával*. A banda 9 tagja között hét 15—16 éves suhané volt, akik már annyira beleszőkoltak mesterségükbe, hogy talán soha sem lehet belőlük tisztességes embereket faragni. A banda *Erzsébetfalván* és ennek környékén közel 60 tolvajlást és betörést követett el. Valamennyi tagját átadták a pestvidéki törvényszéknek.

— Őriási tölgy. *Bajorország* erdeinek legnagyobb tölgyfáját a *Falkenfels* mellett állott *Szent János-tölgyet* január 1-én legyűrte a vihar. Az őriási, tíz méter körületű törzs fölperitása közben, a fa belsejében 1'05 méter távolságra a kéregtől két darab bádogra festett képet találtak, melyek negyven hatvan centiméter nagyok és vasrostélylyal földíttek voltak. A képek a korhadat fatömeg között 1'20 méternyire voltak egymástól nyugatról keletre nyúló irányban, úgy, hogy a fának akkor, midőn a képek be lettek illesztve, már négy méter körületének kellett lennie. Amennyire a tölgy égyüriüiből következtetni lehet, e fa a tizenhatodik században már koros, vén példány lehetett és a két kép beillesztése alkalmával is már háromszázévesnél idősebb lehetett. A képeket mintegy méternyi erős fagyűrű nőtte körül, erre szintén további háromszáz évre lehetett szükség.

— Bikaviadalok Franciaországban. A bikaviadal, ahelyett hogy eredeti hazájában, *Spanyolországban* is leáldoznék, ért hódít más országokban is. *Franciaországban* például a hatóságok elnézése folytán vannak már bikaviadalok. *Nemrégiben* *Dijonban* is rendeztek bikaviadalt s bizony a francia nép is tud izgulni ettől a véres látványtól. Az első három bikával még annak rendje és módja szerint intézódött el a harc, azonban a negyedik bika gyöngye állatnak bizonyult, úgy, hogy semmiképen sem lehetett harcra ingerelni. A közönség lázongott, mire a toreadornak végtére is oda kellett mennie a gyáva állathoz és le kellett szurnia. Ugyanilyen komédia játszódott le az ötödik bikával is.

— A termékenyítő vulkánhamu. *Kingstown* városában *St.-Vincentben*, ahol a legutóbbi vulkánkitörés alkalmából több hüvelyk vastagságban gyűlt össze a vulkán hamuja, olyan buja a virágpompa, amilyen még sohasem volt. Ez a körülmény megdönti több tudósnak azt az állítását, hogy tudniillik a vulkánok hamujának nincsen trágyázó, termékenyítő ereje. A virárok olyan pazarul fejlődtek ki, hogy általános feltűnést keltenek. Ezuttal arról is megemlékeznek, hogy az 1812-iki kitörés után a termés olyan gazdag volt, hogy szinte nem volt még hasonló termésre példa. Ugyancsak a legutóbbi katasztrófáról szóló jelentés azt is elmondja, hogy a halál rendkívüli rohammal lephette meg az embereket, mert egy egész teázó társaságot is találtak meredten egy asztal körül. Egy férfinak az ajakán még ott játszadozott a mosoly is, amint ráfagyott az arcára, s a szó

is ott lebegett az ajkán, amelylyel az életét kilenelte. Egy másik a pipáját tartotta a szájában, miközben a kezét éppen a gyújtó után nyújtotta ki.

— **Jegygyűrű a lábujjon.** Különös esküvő volt a napokban Jewington amerikai városban. A menyasszonynak nem volt egy karja sem s így a jegygyűrűt a bal lábának nagy ujjára kellett huzni. Az esküvő után a bal lába ujjai közé fogott tollal írta alá a házassági szerződést.

— **A családirtó.** Borzalmas gyilkosság történt tegnapelőtt éjjel Darócon. Mint tudósítónk írja, Purger Mihály megfojtotta a feleségét és tizenkét éves fiát. Purger már régebbi idő óta vizzálykodásban élt a feleségével s más asszonyhoz fordult. Egy hónappal ezelőtt el is hagyta a családját s elköltözött Szemőkö Judit-hoz, a szeretőjéhez. Pergerné etől fogva folyton fenyegette a csábító asszonyt s vasárnap délután meg is támadta az utcán. Tegnapelőtt éjjel aztán Purger behatolt a felesége lakásába s rávetette magát az alvó feleségre és fojtogatta. A zajra felébredtek Purger gyermekei s a kisebbek kimenekültek a szobából, de a tizenkét éves fiu anyja védelmére kelve, baltát fogott apjára. Purger ekkor megragadta a gyermeket, megfojtotta s azután ismét a már alélt feleségének esett s azt addig fojtogatta, míg csak élet volt benne. A kis gyermekek sikoltva menekültek a szomszédba. Purger a kerten keresztül menekült, de a csendőrség már elfogta és a szeretőjével együtt, aki felbujtó volt, bevisítették a törvényszékhez.

— **„Kárpátok gyöngye.”** Trencsén-Teplitz fürdőből értesülünk, hogy az alaposan elromlott június után végre a pompás július meghozta a fürdővendégek nagy karavánját a jogosan „Kárpátok gyöngyének” nevezett híres fürdőhelyre. Többek között Metternich Sándor Paula hercegnő is, ki tavaly ugyancsak ott töltötte nyári kuráját, odaérkezett, állandó látogatója a Siege igazgató által ügyesen vezetett színháznak is és egyáltalában nagyon lelkesült tisztelője Trencsén-Teplitznek. Ott valóban rendkívül jól érzi magát mindenki és Heinrich dr. fürdőigazgató szorgosan gondoskodik arról, hogy a fürdőközönség kitűnően érezze magát és a legjobb szórakozásokban részesüljön. A thermaforrások száma nemrég egy ujjal szaporodott és valószínűleg a jövő évre eme új meleg forrásnál is szép fürdő-palota épül, mert a földényben a különféle fürdőhelyi-égek gyakran kicsinyeknek bizonyulnak a sok gyógyulást keresők befogadására.

— **Ha elegáns és szolid kofferre van szüksége,** legyen az kézi koffer, vagy nagy uti bőrönd, úgy mindenesetre ne mulassza el megtekinteni az impozáns raktárt Porter Vilmos Nagy Aruházában, a Szabadság-téren. Legjobb készítmények vannak ott képviselve ezen cikkekből. Az árak feltűnően jutányosak. Vasuti szolgálati kézi táskák és egyéb bőrtáskák eredeti gyári áron adatnak el. Nagy uti kosarak vászon áthuzattal és anélkül teljes választékban vannak képviselve. Írásbéli rendelések gyorsan és pontosan eszközöltek. Városi és megyei telefon 324.

Siketnéma gyilkosok.

(Akiiket nem lehet kihallgatni.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 24.

Párját ritkító gyilkosságról értesít szegedi levelezőnk. A várossal határos kisteleki tanyán hétharmadrész birtokon élt Kucsera, gunynéven Kuka Lajos siketnéma, két szintén siketnéma, vén hajadon nővérel. A három siketnéma testvért az ép testvérbátyjuk, Kucsera Mihály kiperecelte a birtokukból.

Mikor a pörös ügyről kézbesítették Kucserának a végzést, ő maga nem mert kimenni siketnéma testvéreinek a tanyájára, hanem sógorát, Koczur Pált küldte ki, hogy a birtok átvételéig is írjon föl mindent a tanyán. Koczur a reggeli órákban meg is jelent a tanyán és a pajtában serénykedő két siketnéma hajadonnak gunyos kézmozdulatokkal magyarázta, hogy kár volt a pöröködéssel Mihály bátyjukat keseríteni, mert most már mehetnek, a merre a szemük lát.

Koczur Pál erre leült és kezdte följegyezni a tárgyakat. A két vén hajadon Kucsera-leányban sirt a lélek, hogy távozniok kell az örökföldről, melynek talajához annyira hozzánőtt a szívük. Elkieseredésükben kiütötték Koczur kezéből a tollat, a ki védekezett; a siketnéma leányok erre bottal nekiestek és agyba-főbe verték Koczur Pált. A lármára berohant a szőlőlőből a harmadik siketnéma testvér, Kucsera Pál is, a ki kapával teljesen szétverte Koczur Pál fejét. Koczur borzasztó sebektől boritva, holtan terült el a földön. Kucsera Lajos elment a rendőrségre és papirosra leírta:

Megöltem Koczur Pált, mert ki akart hajtani siketnéma nővéreimmel ősi földemről. Nővéreim ártatlanok.

Amikor a meggyilkolt sógor már holtan feküdt, a gyilkos két leány ráborult a tetemére és úgy siratta. A csendőrök megérkezéskor, akiknél Kucsera Lajos jelentkezett, így találák őket.

A letartóztatott siketnémák Szegedre való szállítását Rigó Endre dr. vizsgálóbíró rendelte el, aki Gábris Endre dr. ügyészrel és Berger Mór dr. törvényszéki orvossal künn járt a bűntett színhelyén. Berger dr. föl is boncolta a meggyilkolt Koczur Pált.

Temesváry Imre dr. alkapitány, aki ma reggel együtt utazott a gyilkosokkal, beszállt a szakaszukba. A két gyilkos leány meg a kuka Lajos egymás mellett ültek a padon.

Temesváry dr. a kezével mutatta nekik, hogy agyonütötték-e a sógorukat, amire a leányok nagysirva fakadtak. Amikor pedig az alkapitány a kezével a nyakukhoz mutatott, az akasztást jelezve, a két nővér tagadólag intett. Biztosak abban, hogy nem akasztják fel őket. Nem is érzik a bűnüknek a súlyát, csak a halott sógorukat siratják.

A vizsgálóbíró természetesen nem hallgatatta ki a bűnösöket, hanem jelekkel igyekezett tőlük egyet-mást megtudni, ami némileg sikerült is neki.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

A drága villanyvilágítás.

(A közműhely kérdéséhez.)

Arad, július 24.

Tekintetes szerkesztő ur!

Figyelemmel kísérve a város és a villamtelep között folyó tárgyalásokat, engedje meg t. szerkesztő ur, hogy e néhány sorral a helyzet megvilágításához hozzájáruljak. Nézetem szerint igen helyes Neuman Adolf ur álláspontja, hogy ne zárjuk ki az eg szsleges versenyt, ezen felfogás helyességét egy példával óhajtom illusztrálni:

E sorok írója lakásába szintén be akarta vezetetni a villamosságot; hanem oly rém magas árakat kértek, hogy az Budapesten, vagy Temesvárott egy harmadába se kerülne; igaz, hogy ott magánvállalkozók készítik a belső vezetékeket, úgy, mint nálunk a vízvezeték. A társaság pedig bizonyos meghatározott összegért összekapcsolja az utcai hálózattal és felállítja az árammérő készüléket. Ha a szerződés ily irányban módosíthatnák, az mindkét fél előnyére válna, a közönség olcsón jutna a berendezéshez, tehát szívesebben használná a villamáramot, a társaság pedig éppen ez által sok fogyasztóhoz jutna, a mi viszont az áramegységár leszállítását eredményezné. Ezt a kívánatomat a bizottság figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel:

Egy előfizető.

* Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztő.

Sepeczán temetése.

(Hogyan földelik el a szegény embert?)

Arad, július 24.

Tekintetes szerkesztő ur!

Polgári kötelességemgek tartom az Aradi Közlöny újján figyelmébe ajánlani a hatóságnak azokat az állapotokat, melyek a család erdő aatti alsó temetőben találhatóak s a melyek ugyszólván napról napra megbotránykoztatják az oda kimenőket.

A mult héten egy elzüllött hivatalnokot temettek, Sepeczán Gyulát, a ki hosszabb ideig lakója volt az ügyészszégi fogháznak is. Mikor a szegényes gyászkoCSI megérkezett a temetőben, alig harangoztak, senki sem kísérte a koporsót. Ugyan szomorú volt ez a temetés! Két sírásó vette le a gyászkoCSIról a koporsót s annak födele rögtön leesett. Ugy ahogy visszatették és elhantolták, miközben a lehulló göröngyök többször érték a halott testét, mint magát a koporsót. Akármily szegény és elzüllött volt is az illető, kegyeleltetés ily kiméletlenül elföldelni. Akár a kórház temettette el, akár a város, a koporsót bizony leszögezhetnék volna, az a négy darab szeg már senkét nem tesz koldussá.

Azt is tapasztaltam, hogy az ugynevezett ingyenes halottak sírját csak úgy nagyjából ássák ki, egyik sírt a másikba olvad s valósággal összefolyik. A temető felügyelő csak akkor jelenik meg a sírgödörnél, ha urat, gazdagot temetnek, a kórházi halottakról nem vesz tudomást. Két sírásó jön csak ki s ezek tetszés szerint ássák meg a sírt és földelik el a halottat.

Tekintetes szerkesztő ur, legyen szíves ezekre az állapotokra felhívni a hatóság figyelmét. Reményem, hogy panaszaom meghallgatásra talál s annak értelmében illetékes körök a szükséges intézkedést megteszik.

G. I.

adófizető poglár.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Megbüntetett szélhámosságok.** Különös módjót eszelte ki a csalásnak Büchler Samu Galiciából ideszakadt honfitársunk. Szövetkezve Meller Izrael barátjával, először is háromrendbeli okmányt készítettek: egyet a kolozsvári süket-némák intézetének igazgatósága nevére, mely őket, mint az intézet tanárait igazolja és könyöradomány-gyűjtésre küldi ki, a többi kétet a belügyminiszter és vallás és közoktatásügyi miniszter nevére, mely az országos gyűjtést megengedi, illetőleg a gyűjtőket a nemesszivü emberbarátok figyelmébe ajánlja. Ekkép felszerelve megindult a két csaló könyöradomány gyűjtő körutjára. Felkeresték a nagyobb uradalmakat, vagyonosabb embereket és előtük hebegve, dadogva, mintha maguk is már beszélni tudó süket-némák lennének, adták elő kérésüket. Nemesszivü emberek sokan vannak az országban s a két „tanár“ már jó pár száz forintot zsebre rakott, mint jó ötletük tőkénének busás kamatját. Hogy-hogy nem azonban Szegeden rajtavesztettek. Kisült a turpisságuk és a törvényszék elé kerültek, amely Büchlert elítélte másfél évi börtönre és az országból való kitiltásra, Meller pedig kilenc havi börtönre. A kir. kuria szüneti tanácsa ma Szeghd Ignác bíró előadása alapján, az ítélet ellen beadott semmi-ségi panaszokat elutasította.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti árú- és értéktözsdé.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 24.

Délitözsdé. Buzakinálat mérsékelt, vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 16.000 méterzássa került forgalomba, 5 fillérel olcsóbb áron. Egyéb gabonacemek változatlanok. Időjárás szép.

Zárulat 12 órakor:

Buza októberre	6.77— 6.78
Rozs októberre	5.81— 5.82
Zab októberre	5.34— 5.35
Tengeri júliusra	—
Tengeri augusztusra	4.83— 4.84
Tengeri 1903. májusra	4.90— 4.91
Repce augusztusra	10.40— 10.50

Zárulat 5 órakor:

Buza októberre	6.75— 6.76
Rozs októberre	5.81— 5.82
Zab októberre	5.30— 5.31
Tengeri júliusra	4.82— 4.93

Tengeri angusztusra	—
Tengeri 1903. májusra	4.89— 4.90
Repce angusztusra	10.40—10.45

Zárlat 5 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	679.50
Magyar hitelrészvény	711.50
Leszámlolóbank részvény	456.—
Rima-Muranyi vasmű részvény	498.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	703.75
Közuti vasut	620.—
Városi villamos vasut részvény	310.—

Budapest-kőbányai sertéskezeskedelem.

— Julius 24. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli sulyban 103—5 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban 112—4 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 111—2 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 110—1 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli sulyban 111—4 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 110—2 fillérig, könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 108—9 fillérig.

Sertéselészék: Julius 21. napján volt készlet 44,971 darab, Julius 22. napján főlhajtatott 757 darab, Julius 22. napján elszállítottott 307 darab, Julius 23. napján maradt készlet 45,421 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, Julius 24.

Magyar aranyjáradék 4%	121.35
Magyar koronajáradék 4%	97.90
Magyar arany 4%	119.—
Magyar ezüst 4%	100.—
Magyar keleti vasut	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	97.80
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	208.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	182.—
Osztrák papírjáradék	101.50
Osztrák járadék ezüst	101.50
Osztrák járadék arany	121.50
Koronajáradék	99.75
1860-iki államsorsjegyek	153.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1605.—
Magyar hitelbankrészvény	711.50
Osztrák hitelbankrészvény	680.—
Osztrák-magyar államvasut	704.25
20 frankos arany (Napoleondor)	19.05
Német birodalmi márka	117.07
London	239.70
Páris	95.25

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

V. J. Arad, Cikkeinek mindenkor készséggel helyet adunk úgy, mint a múltban, eszünk ágában sincs öntől a teret megvonni; legutóbbi közleménye azonban már kiinduló irányánál fogva ellenkezett a mi véleményünkkel, ezért kellett azt félretennünk.

B. B. Arad. Szívesen megteesszük.

Sz. J. Arad. forduljon panaszával a főispánhoz vagy a polgármesterhez. Egyéb tanácsot nem adhatunk.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinig délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahoncáról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahoncáig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Május 1-től bezárólag szeptember 30-ig ünnep- és vasárnap, valamint a radnai búcsúnapon jön Radnáról egy vegyesvonat este 8 óra 23 perckor.

Szeszüzet.

— Julius 24. —

Mai jegyzésein: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Száritott moslék 12*80—13— korona mmázsánként.

REGÉNY-CSARNOK.

Hipnózis.

— Angol regény. —

Írta: **Hardy H. D.** [33]

(Folytatás.)

A nap folyamán kijavították a gépnek a vihar ereje által szétrombolt részét s így a kapitány joggal remélhette, hogy nagy késés nélkül meg fognak érkezni Quebecbe. Ray persze nem törődött volna vele, ha az utazás még egy pár hétiig eltartott volna, mert Nazaréna, ki férje állítása szerint is kitünő ápolónő volt, meghatározott módon gondoskodott róla, úgy, hogy a fiatal ember áldotta a tébolyodott gyilkos kését és a sebet, melyet neki az Nazaréna védelme-közben okozott.

Hála a gondos ápolásnak és erős, egészséges szervezetének, Ray egészsége csakhamar helyreállt; sebe az orvos kijelentése szerint pompásan gyógyul s midőn most a hajó már áthaladt a Belle-Isle szoroson s Anticosti, mely a Lőrincz folyó torkolatánál fekszik, feltűnt a szem határon, a fiatal asszony elhatározta, hogy még egyszer komolyan fog beszélni Rayvel. A kapitánytól megtudta Nazaréna, hogy Rimonszkiban, melyet valószínűen ma este fognak elérni, kikötnek, hogy felvegyék a postát és letegyenek néhány utast. Azt is megtudta, hogy Rimonszkiból másnap egy gőzös indul Angliába s terve már teljesen kész volt, mikor Rayt felkereste.

— Beszélnem kell önnek, — szolt Nazaréna komolyan, székét Ray mellé tolva. — Akármilyen rosszul essék is, vissza kell térnem oktalan csinyjére s azért kérem, hallgasson végig nyugodtan. Ha kiderül, hogy ön ahelyett, hogy Svájcba utazott volna, engem követett, mindenki, aki ezt megtudja azt fogja hinni, hogy ha nem is kivánságomra történt így a dolog, de mégis én bátorítottam fel rá.

— Ha hallanak az ön szavait, meggyőződ-
nének róla, hogy tévedtek, — felelt Ray kurtán.

— Szerencsétlenségre azonban senki sem hallja, — szolt Nazaréna komolyan. — Különösnek tűnhetik fel ön előtt, de érett megfontolás után arra a meggyőződésre jutottam, hogy a legjobb lesz utazását titokban tartani . . . még a férjem előtt is — tette hozzá halkán.

— Ahogy ön parancsolja.

— Ne gondolja, hogy kellemes rám nézve önnek megosztani valami titkot, melyet a férjem nem tud, — folytatta Nazaréna, — hisz házasságom óta ez előtte a legelső titkom. Azért meg kell most állapítanunk, hogy mit fog ön mondani. Nekem nincs okom arra, hogy ön utazásáról beszéljek, de mivel azt hiszik, hogy ön Svájcbban van . . .

— Semmit se aggódjék, mielőtt hazatérnék elutazom Svájcba.

— S mivel fogja mentegetni magát, ha a családja kérdezi, hogy miért nem irt annyi ideig? Megtörtént-e már, hogy hetekig távol volt hazulról, anélkül, hogy irt volna?

— Nem, vallotta meg Ray.

— Ó, tudtam. S most, hogy azt az időt, amely alatt nem irt, lehetőleg megrövidítse, ahelyett, hogy Quebecig jönne, ki kell szállania ma este Rimonszkiban s onnan a legközelebbi gőzőssel visszaindulni Angliába. Így egy hetet nyer s az már sokat ér.

— Ezt nem mondhatja komolyan, — kiáltotta Ray megrövidítve. — Utazom Quebecig s onnan rögtön visszatérek Angliába . . .

— S ezzel elveszt egy egész hetet . . . nem, erről szó sem lehet. Harcourték s Miillerék leszálnak Rimonszkiban s ezt önnek is meg kell tennie.

— Ön kegyetlen, nagyon kegyetlen, — susogta Ray.

— Nem marad más választásom, — szolt az asszony szomoruan. — Ha tudná, hogy milyen borzasztó nekem ez az egész komédiajátás, nem gondolkoznék egy percig sem azon,

hogy segítségemre legyen. Ez az egyetlen kérelem, melyet valaha önhez intéztem. Meg fogja tagadni?

— Nem — felelt Ray tompán. — Kiszálló Rimonszkiban s visszatérek holnap Angolországba.

Majdnem éjfélre járt az idő, mikor a hajó Rimonszki alá ért, s gyorsan és biztosan szelte a Lőrincz folyó habjait s az utasok, kik ki akartak szállni, várakozva álltak a fedélzeten. Ray és Fitzallanné a többiekkel félrevonulva álltak a hajó baloldalán, mind a ketten hallgattak, mind a kettőjük arca halvány volt.

— Csak egyet mondjon még meg, mielőtt elválnék, — szolt Ray elszorult szívvél. — Sokáig küzdöttem magammal, hogy feltegyem ezt a kérdést, de fel kell tennem. Ha az a végzetlen szerencse ért volna, hogy akkor találkozhattam volna önnel, mikor még leány volt . . . lehetett volna-e akkor . . . reménylenem valamit?

Nazaréna sokáig néma maradt . . . azután lesütötte a szemét és reszketeg hangon szolt:

— Nincs ahhoz joga, hogy ilyen kérdést intézzon hozzám és én nem felelek rá.

— Nincs is szükségem feleletre, — susogta Ray, — elég ha tudom, hogy nem volt képes „nem”-mel felelni.

E pillanatban egy rakéta emelkedett az égre, aztán egy másik, majd egy harmadik; ez annak jele volt, hogy a révkalauz hajója közeledik a gőzőshöz.

— Mennie kell, — szolt Nazaréna halkán, — itt az ideje.

— Nos hát . . . Isten vele, fogadja hálámat, köszönetemet jószágáért,

— Isten vele, Percival ur!

— Ne így, ne így! Nevezzen még egyszer Raynak, úgy mint . . . akkor.

— Tehát Isten vele . . . Ray!

Halkán, mint a lehellel hangzott a neve a fiatal asszony reszkető ajkáról; Ray megragadta mindkét kezét s odavonta forró, vonagló ajkához, aztán eltűnt a partraszállók tömkelegében, míg Nazaréna lassan lement a kabinjába s el akarta hitetni magával, hogy boldognak érzi magát, hogy Ray elment. Persze, a ki hallotta volna, hogyan zokogott egész éjszaka, furcsa fogaimat alkotott volna magának arról a boldogságról.

(Folytatása következik.)

NAPIREND.

Julius 25. Péntek. Róm. kath. naptár: Jakab apostol. — Protestáns naptár: Jakab apostol. — Görög-keleti naptár (Julius 12.): Proklusz. — A nap két 4 óra 14 perckor, nyugszik 7 óra 26 perckor. — A hold két 9 óra 26 perckor, nyugszik 9 óra 19 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11¹/₂—12¹/₂ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¹/₂—2¹/₂ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Derült, meleg.

Julius 25. Annabál Uj Szent-Annán. — Az azadi kerékpárklub választmányi ülése este 8¹/₂ órakor (Japan-kávéház.)

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Vass Géza.

BORHOZ LEGJOBB!!
KITUNO ASZTALIVIZ
és
NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL. 1695

Magy. kir. államv. üzletv. Aradon.

17466—1902. I. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Nagyszében állomáson lévő: ályavendéglő bérletére (zennel zárt ajánlati pályázat hirdettetik.

A bérlet 1903. évi január hó 1-ével kezdődik és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1905. évi december hó 31-ig.

A bérleti helyiségek a következők: a vendéglő: magánlakásul 3 szoba és egy cselédszoba, továbbá az I—II. oszt. étterem, főzőkonyha, tálláló helyiség, éleškamra, valamint e helyiségekhez tartozó folyosó, pincze, padlás, és jégverem. — A III. oszt. váró- és étteremben csak az ételek és italok elrústitása engedtetik meg, s ezen közös célra szolgáló helyiség fűtése és világítására a vendéglősnek évenként 149 m³ tűzifa, vagy ezzel egyenértékű kőszén és 207 klg. kőolaj fog kiszolgáltatni, míg a többi helyiségek fűtése és világítására a szükséges anyagok önköltségi áron fognak a vendéglősnek kiszolgáltatni.

A bérleti feltételek a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 1 korona bélyeggel ellátott és „Ajánlat a nagyszébeni pályavendéglő bérletére” feliratu borítékba zárt, ajánlatok lepecsételve 1902. évi augusztus hó 19-én déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség általános (I.) osztályánál nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 200, azaz kettőszáz korona készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban legkésőbb f. évi augusztus hó 18-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el. Ezen feltételektől eltérő, vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe. Az ajánlatok közt a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1902. évi július hó 12.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magy. kir. Államvasutak.

78174—1902. sz.-hoz.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a magy. királyi államvasutak műhelyeiben 1903. évben, esetleg 1904. és 1905. években szükséges kenőpárnák és paszománycikkék szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázat tárgyát képező anyagokat feltüntető ajánlati űrlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető és az alulírott igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakos-

tályánál (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. sz. II. emelet, 46. ajtószám) díjtalanul kapható.

Az előirt módon kiállított, ivenkint egy korona magy. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok, a 60 filléres magy. kir. okmánybélyeggel ellátott és aláirt ajánlati felhívással együtt lepecsételve legkésőbb folyó évi augusztus hó 5-én déli 12 óráig a fentemlített szakosztályánál benyújtandók, vagy posta útján odaküldendők. Az ajánlat borítékba e felirattal látandó el: „Ajánlat 78174—902. számhoz.

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó cikkek értékének 5% ka legkésőbbben folyó évi augusztus hó 4-ének déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál akár készpénzbe, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban leteendő.

Bánatpénz nélküli és később benyújtott ajánlatok, valamint az olyanok, melyek nem az előirt módon tételnek, vagy a melyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújtatnak be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1902. évi július hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

A magy. kir. államv. igazgatósága.

68962—1902. szám.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a m. kir. államvasutak menetjegy-nyomdájában, illetve műhelyeiben 1903. évben, esetleg 1904. és 1905. években szükséges festett, hasított birkabőrök, alátét bőrkarikák, bőrpórtárcsák, valamint a Westinghouse-fékek tömítéséhez való bőrtárcsák szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázat tárgyát képező anyagokat feltüntető ajánlati űrlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthető és az alulírott igazgatóság anyag- és leltár-beszerzési szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. sz. II. em. 46. ajtószám) díjtalanul kapható.

Az előirt módon kiállított, ivenkint egy korona m. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok, a 60 filléres okmánybélyeggel ellátott és aláirt ajánlati felhívással együtt lepecsételve legkésőbbben folyó évi augusztus hó 12-ének déli 12 órájáig a fentemlített szakosztályánál benyújtandók vagy posta útján oda küldendők.

Az ajánlat borítékba e felirattal látandó el: „Ajánlat 68962—902. számhoz.”

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó cikkek értékének 5 százaléka legkésőbbben folyó évi augusztus hó 11-ének déli 12 órájáig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban leteendő.

Bánatpénz nélküli és később benyújtott ajánlatok, valamint az olyanok, melyek nem az előirt módon tételnek, vagy a melyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújtatnak be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1902. év július hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államv. budapest-jobbparti üzletvezetősége.

24628—1902. II. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Szabadka állomáson az állomási vendéglő üzletére 1903. évi január hó 1-étől számított 3 évi időtartamra, azaz 1905. évi december hó 31-ig leendő bérbeadásairánt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdetünk.

Az 1 korona bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Szabadka állomáson levő vendéglő üzletnek bérbevételére a 24628. számhoz” felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönben a kellő okmányokkal (iparengedély és erkölcsi bizonyítvány) felszerelt ajánlatok 1902. évi augusztus hó 14-ének déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőség titkári hivatalánál (Budapest, Külső Kerepesi-ut 8 ház) posta útján tértivevény mellett nyújtandók be.

Bánatpénz fejében pedig 600 azaz hatszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1902. évi augusztus hó 13-ának déli 12 órájáig leteendő.

Értékpapírok a budapesti, illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, tizenégy napnál nem régebb árfolyam szerinti értékben, de legfeljebb csak névértékben fognak számíttatni.

Szóban lévő vendéglő bérletére vonatkozó feltételek ezen üzletvezetőség forgalmi osztályában (Budapest Külső Kerepesi-ut 8 ház I. emelet 33. ajtó) vagy a budapest jobbparti, (keleti pályaudvar) győri és szabadkai forgalmi főnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételezzük, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A m. kir. államvasutak fenntartják maguknak a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül a felajánlott bérre, tetszésük szerint szabadon választhassanak.

Megjegyezzük végre, hogy a vendéglő, lakásul szolgáló 6 szoba, konyha és a hozzátartozó mellék-helyiségeket, valamint az I. és II. oszt. éttermeket és ezeknek tartozékait bérlő saját költségén tartozik fűteni és világítani, a míg a III. ad osztályu ét- és váróterem fűtése és világítása fele részben bérbeadó vasut, fele részben pedig bérlő által fog eszközöltetni.

Budapest, 1902. július hó 8-án.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomát nem díjaztatik.)

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

106781—902. F. IV. szám.

Árverési hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és fölős szállítványok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomásokon a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

Állomáson	f. é. július hó
Bpest dpart	28-án
Eszék	28-án

Budapest, 1902. július hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magyar kir. államvasutak.

92198—1902. sz.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános versenyt hirdet a bányai állomáson létesítendő magasépítmenyi munkák végrehajtására.

A létesítendő munkák a következők:

1. Egy négy állásos mozdony-szin tisztító gödrökkel és aknákkal.
2. 8 darab külső tisztító gödör daruáknakkal.
3. Egy szénraktár.
4. Egy földszintes laktanya épület.
5. Egy emeletes lakóház.
6. Egy anyagszertári épület.
7. Egy munkás árnyékszék.

A tervek, a költségvetések az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapestén, a magyar királyi államvasutak igazgatóságának magasépítmenyi ügyosztályában (VI. kerület, Teréz-körút 56. sz. III. emelet 14. ajtó) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1902. évi július hó 30-án déli 12 óráig nyújtandók be alulírott igazgatóság építési és pályafentartási főosztályában (Budapestén, VI. kerület Teréz-körút 56. sz. II. emelet 10. ajtó.)

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be:

Ajánlat a bányai állomáson létesítendő magasépítmenyi munkákra.

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagy is 1902. évi július hó 29-én délelőtt 12 óráig 3400 korona azaz háromezernégyszáz korona bánatpénz teendő le a magyar királyi államvasutak központi főpénztáránál (Budapestén VI. kerület Andrassy-ut 75 sz. földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban. A bánatpénzről szóló letéti jegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevényel adandók fel.

Budapest, 1902. július hóban

Az igazgatóság.

(Utánnomát nem díjaztatik.)

Apró hirdetések**Egy modern**

ujjonnan épült ház szabad kézből
eladó. — Bővebbet a kiadóhiva-
talban. 1254

Permetező

3 évi jótállással

(ingyen javítás)

Hönig Frigyes

harangöntőnél

Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott

tüzi fecskendők,

borszivattyúk,

kutak és gummi tömlők

gyári áron.

Javítások elfogadtatnak.

Lábizzadás, Hónaljizzadás

ellen

egyedüli és biztos hatású szer a Hajós-féle

Általános hintőpor,

(Tanno-salicyl. comp.)

mely sem bőrt, sem fehérműt nem piszkít. Használata na-
gyon egyszerű és kényelmes, néhányszori behintés után a láb
izzadás és a vele járó kellemetlen szag teljesen megszűnik.

Ára egy doboznak 35 krajczár.

Cséplőgéptulajdonosoknak nélkülözhetetlen!!

Elsőrendű körszerekkel eliatott

Mentő-szekrény

előírás szerint összeállítva darabja 5 forint.

Kiányos mentőszekrények jutányosan kiegészítetnek.

Kapható egyedül:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Tessék figyelni!

A n. é. közönség becses tuda-
mására hozni van szerencsém, hogy

Árpád-tér 2. sz. alatt

zsibárus üzletet

nyitottam.

Használt butorokat, ugyszintén
uraságoktól levetett férfiruhákat
a legmagasabb árban veszek.

Kivánatra házhoz is megyek.

ROTH A.,

Árpád-tér 2. sz.

TELEFON

Legnagyobb választék

arany, ezüst és ékszer-
tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész 12

ARAD, TEMPLOM-UTCA

Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüstitárgyak készpénz
fizetés mellett a legmagasabb
árban megvétetnek, vagy be-
cseréltetnek.

ALAPITTATOTT 1876.

BERÁN ANTAL ÉS FIA

kárpitos és díszítő

Aradon, Szabadság-tér 20. sz. (Gróf Nádasdy-ház.)

Elvállalnak a legegyszerűbbtől a legfinomabb

lakás-berendezést minden stylon

a legjutányosabb árak mellett.

Kárpit-papír nagy raktár.

(Tapéta) gipsz és Machse, dombor-menyezetek és kemény dombormű

a legművésziesebb kivitelben. — Tervek és árjegyzékek kívánatra lesz készítve.
Minden fővárosi verseny kizárva.

Lószőr, afrik és szégras matracz raktáron.

Mindennemű vászon és fa-ablakredőnyök, egyleti dísz és díszítési zászlók gyár-
tási terme, ünnepélyek és termek díszítési vállalata.

Tekeasztalok behuzása helyben és vidéken.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

teljes tisztelettel

Berán Antal és Fia.

955

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Több kiállításon első díjjal kitüntetve.

Városi és megyei telefon 132. szám.